

JESUCRISTO, IMA SAN JUANTA KAWACHISKAMANDA

¹ Kasami Taita Dius, Jesucristota willarka; paika, imasa mana unaillapi pasaringapa kagta paipa lutrinsinakunata kawachingapa. Paika, sug anjilta Juan suti paipa lutrinsinapagma kachamurka, Taita Dius willaskata kawachingapa.

² Nuka Juanka, tukui ima kawaskatami willani. Taita Diuspa rimaita i kikin Jesucristo ima willaskata, tukuimi willani.

³ Maikanpas kai Santu Ispirituwa rimaikunata kawaspa i uiaspa ruragkunaka, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangapa kankuna. Chi punchakunaka, ñami chaimungapa ka.

*Jesuswa tukuskakuna kanchis puiblukunapi
kaugsanakuskata willaskamanda*

⁴ Nuka Juan, Jesuswa tukuskakuna Asia alpapi kanchis puiblukunapi kaugsanakuskata kai librutami kachaikichita. Taita Dius kamkunata kuiaspa, suma iuiaiwa charipuachu. Paimi kuna-ura ka i ñugpata karka. Paillatatami samunga-pa ka. Tukui kanchis ispíritu paipa mandadiru ñugpa ladu kagkuna i Jesucristopas, chasallata kamkunata kuiaspa, suma iuiaiwa charipuachu.

⁵ Jesucristo, sutipa tukuipi willagmi ka. Pai, wañuska kaspa, tukuikunamanda ñugpami kaugsarirka, mana mas wañungapa. Kai alpapi mandagkunata iaia mandagmi ka. Cristo,

nukanchita iapa kuiaspami paipa iawarwa nukanchi pandariskakunata anchuchirka.

⁶ Paimi nukanchita agllarka, atun mandagkuna i sasirdutikuna kangapa; chiwanka, paipa Taita Dius ima niskata rurangapa. Cristota imaurapas nisunchi: “Tukuikunapa iaia mandag i suma atunmi kangi. Chasami kankangi, maituku waranga waranga watakuna ialigpipas. Chasa kachu”.

⁷ Cristo, puiupimi samungapa ka. Tukuikunami paita kawasunchi. Paita kruspi klabaspa wañuchigkunapasi kawangapa kankuna. Paita kawaspaka, kai alpapi tukui runakunami, llaki-rispa, wakangapa kankuna. Ari, chasami kangapa ka.

⁸ “Nukami kani kallarig i puchukag”; chasami tukui pudig atun Taita Dius ni. Paimi kunaura ka i ñugpata karka. Paillatatami samungapa ka.

Jesucristo, askurinti punchalla kawariska-manda

⁹ Nuka Juan, kamkunawa waugkindimi kani. Kamkunasina iapa llakiwami kani. Kamkunawa, Taita Dius suma mandakuskapimi nukapas kagringapa kani. Jesusmi nukanchita karamú, tukuipi paita mana sambaiaspalla katiraiangapa. Diuspa Rimaита i Jesús ima willaskata nuka iachachikugmandami Patmos suti islapimi nuka wichkaraiarkani.

¹⁰ Duminu, Iaia Jesusta iuiaridiru puncha, Santu Ispiritumi nukawa tukugsamurka. Chasawaka, muskui ukupisinami tukugsamurkani. Churaka, nukapa wasanigmada bututusina sinchi rimaimi uiariwarka.

11 Kasami niwarka:

—Kam tukui ima kawaskata suma katichispa, librupi iskribingi. Nispaka, chi libruta kachangi Jesuswa tukuskakuna Asia alpapi kanchis puiblukunapi kaugsanakuskama: Efesoma, Esmirnama, Pergamoma, Tiatirama, Sardisma, Filadelfiama i Laodiseama.

12 Chasa niwaura, nuka tigrarirkani kawangapa: ¿pitak chasa rimawaku? Tigrariuraka, kanchis kurita ruraska bila saiachidirukunami kawariwarka.

13 Chi bilakuna saianakuska chaugpipika, kawariwarkami sug runa saiakugsina. Paika, alpakama kusmasina churariska i kuri chumbisina pichupi chumbilliskami saiakurka.

14 Paipa uma i paipa agchakunaka, iura milmasina i sirinu puiusina askurinti iapa iurami karka. Paipa ñawi murukunaka, nina sindisinami karkunkuna.

15 Paipa chakikunaka, sug iru brunsi llambuachiska puka ninapi rupachiskasinami iukarka. Paipa rimaika, achka iakukuna awamanda tallirispa rinakugsinami uiariwarka.

16 Paipa alli makipika, kanchis istrillami charikurka. Paipa simimandaka, puntiaska iskandima AFLASKA machitisinami llugsiraiarka. Paipa ñawika, indisina punchami karka.

17 Paita kawaspaka, nuka, paipa chakikunapi wañuskasinami urmarkani. Paika, alli maki churawaspa, kasa niwarka:

—Mana mancharikui. Nukami kani kallarig i puchukag.

¹⁸ Diltudupami nuka kaugsani. Nuka, wañuspapas, ikutimi kaugsarirkani. Imaurapasmí kaug-silla kangapa kani, maituku waranga waranga watakuna ialigpipas. Nukami wañuipa llabi iukani, i wañuskakuna maipi kaskakunamanda-pas.

¹⁹ —Kasa librupi iskribingi: ñugpata kawarkangi: chita; kunaura kawakungi: chita; kuna-uramanda kawangapa kangi: chitapas.

²⁰ Kam, kai kanchis istrillakuna nukapa alli makipi charikuskata i kai kanchis kurita ruraska bila saiachidirukunata kawakuspapas, mana iachangichu ima niraiagta. Willasaki. Kai kanchis istrillakunaka niraiankunami kanchis iglisiamanda anjilkuna. Kai kanchis bila saiachidirukunaka niraianmi chasallata chi kanchis iglisiakuna.

2

Jesuswa tukuskakuna Efesopi kaugsanakuskata willangapa kachaskamanda

¹ Jesuswa tukuskakuna Efeso puiblupi kaugsanakuskamanda anjilta kasa ningapa kachai.

Kanchis istrillakuna alli makipi charispa, kanchis kurita ruraska bila saiachidiru chaug-pipi purispa kag, kasami ningapa kachaiki:

² kam tukui ima sinchi rurakuskata mana sambaiaspalla kagtami rigsiiki. Jiru ruragkunataka mana awantangapa pudingichu. Paikuna, kikinkunamanda nirinkunami: “Jesús kachamuska runakunami kanchi”. Ikuti kamka, paikunata tapuchispa, rigsirkangimi llullakuna kagta.

3 Nukamanda kamba suma iuiaita mana sakispalla, iapa llakiikunami apakungi, mana sambaiaspalla.

4 Chasa kagpipas, imajchu iukaiki ninga. Kam, ñugpamanda nukawa kuiaitami sakikungi.

5 Iuiarii, imasami ñugpata karkangi. ¿Imap-atak, allilla kaspaka, pandarikungi? Chi mana allilla ruraikunata sakii. Ñugpata imasami allilla rurakurkangi: chasallata kunauramanda ikuti kallaringi rurangapa. Mana uiawagpika, nukaka, kambagma rispa, kamba bila saiacachidiruta nuka maipi saiaciskamanda kichugsinami rurangapa kaiki; chika, kam pandariskakunata mana sakig-pika.

6 Chasa kagpipas, kam chara kasa alli kagtami kawakuiki. Nikolaitas suti runakuna ima jiru ruranakuskatami mana munangi. Nukapasmi chasallata mana munanikunata.

7 Chasami Santu Ispíritu, Jesuswa tukuskakunata willaku. Paitaka, rinri iukagkuna uian-gichi. Mana alli ruraikunata binsigtaka kaug-sai karadiru sachamanda mikuitami karangapa kani. Chika, Taita Diuspa paraíso suti suma alpapimi tia.

Jesuswa tukuskakuna Esmirnapi kaugsanakuskata willangapa kachaskamanda

8 Jesuswa tukuskakuna Esmirna puiblupi kaugsanakuskamanda anjilta kasa ningapa kachai.

Nukami kani kallarispa puchukag. Wañuspapas kaugsarirkanimi. Kasami ningapa kachaiki:

⁹ nuka iachanimi, kam iapa llakiikunawa kagta i ūi ima mana iukagta. Chasa kagpipas, niikimi: nukapa ūawipi iapa iukagsinami niraiapuangi. Nuka iachanimi, judiu sutichirigkunaka imasa kamta juchachinakugta. Chasa sutichirispapas, mana sutipa judiu kankunachu. Iaia kukuwa uiarispa tendaridiru wasisinami niraiankuna.

¹⁰ Mana mancharingi, kamta ima llakii chaiagpipas. Iaia kukuka, maikankunata karsilpimi churachingapa ka. Chipimi rigsiringa, maikan nukawa u mana nukawa kagta. Chunga punchami chasa llakii iukangapa kangichi. Wañunkama nukallawa iuiakungi. Chasa nukallawa wañunkama iuiakugpika, llaugtusina kaugsaitami karasaki.

¹¹ Chasami Santu Ispíritu, Jesuswa tukuskakunata willaku. Paitaka, rinri iukagkuna uiangichi. Mana alli ruraikunata binsigka, parisma wañuitaka* mana iukangapa kangichichu.

Jesuswa tukuskakuna Pergamopi kaugsanakuskata willangapa kachaskamanda

¹² Jesuswa tukuskakuna Pérgamo puiblupi kaugsanakuskamanda anjilta kasa ningapa kachai.

Nuka, puntiaska iskandima afilaska machitisina iukag, kasami ningapa kachaiki:

¹³ kam maipi kaugsakuskatami iachani. Iaia kuku mandadiru kaskasinapimi kaugsakungi. Chasa kaugsakuspapas, nukamanda allilla

* **2:11** Parisma wañuika niraianmi diltudupa rupakuska nina ukuma sitai tukungapa; chimandaka, mana mas llugsingapa.

iuliaillapimi kaugsakungi. Antipas suti runa nukamanda mana sakispalla willagta kamkuna kaskapi wañuchii tukuura, chi punchakunapas kamkuna mana kungariwarkangichichu, chi iaia kukupa alpapisina kaugsanakuspapas.

14 Chasa kagpipas, imajchu iukaiki ninga. ¿Imapatak, Balaam suti ñugpamanda runa iachachiskata ruranakugpipas, chara awantakungi? Chi Balaammi Balak suti mandagta iachachirka, Israelmanda runakunata kasa pandachingapa: ianga diuskunata kamariku karaska aichata mikuchingapa i kari warmiwa pandachingapa.

15 Chasallata, nikolaitas suti runakuna imasa iachachiskasina kaugsanakugtapasmi awantakungi. Nuka, chasakunata mana munanichu.

16 Chasamandami niiki: allilla iuiarigsamui. Mana kagpika, nuka kikinmi kambagma utkalla risa, nukapa simimanda machitisina iukaskawa paikunata puchukangapa.

17 Chasami Santu Ispíritu, Jesuswa tukuskakunata willaku. Paitaka, rinri iukagkuna uian-gichi. Mana alli ruraikunata binsigtaka kai alpapi mana kawaridiru mikuitami[†] karangapa kani. Sug iura rumipasmi paita kuangapa kani. Chi iura rumipi, mana pipas rigsiska musu suti-mi churangapa kani. Chi sutitaka, maikan chas-kigllami iachangapa ka.

Jesuswa tukuskakuna Tiatirapi kaugsanakuskata willangapa kachaskamanda

---

† 2:17 Chi mikui suti karka “maná”.

18 Jesuswa tukuskakuna Tiatira puiblupi kaug-sanakuskamanda anjilta kasa ningapa kachai.

Nuka, Taita Diuspa wambra, nina sindisina ñawiiug, llambu brunsisina chakiiug kaspa, kasami ningapa kachaiki:

19 kam tukui ima rurakuskatami iachani. Kam kuiawaspa, suma iuiawaspa, sugkunata allilla ruraspa mana sambaiaspallami kaugsakungi. Ñugpata rurai kallariskamandapas masmi kuna-uraka rurakungi. Chitapasmai iachani.

20 Chasa kagpipas, imajchu iukaiki ninga. Jezabel suti warmitami sakingi iachachingapa. Chi warmika nirinmi: “Nuka, Santu Ispirituwami rimag kani”. Chasaka, nukapa lutrinsinakuntami pandachipuaku, kari warmiwa pandaringapa i ianga diuskunata kamariku karaska aichata mikungapa.

21 Chi warmitaka achka punchakunami suiakurkani, chi pandariikunata sakispas, Taita Diuswa tigramuntra. Chasa suiakugpipas, mana munanchu, chi karikunawa pandariikunata sakingapa.

22 Chimandami sinchi unguiwa kawitupi urmachingapa kani. Chi paiwa pandarigkuna mana chi pandariikunata sakigpikunaka, paikunatapasmi chasallata mas sinchi unguipi urmachingapa kani.

23 Paipa wambra niraiaskakunatapasmi jiru unguiwa puchukangapa kani. Chasawaka, tukui Jesuswa tukuskakunaka iachangapami kankuna: nukaka, runakunapa maituku pakalla ukupi iuianakugtapas pasagtami kawakuni. Chasallata, allilla ruraskata i mana allilla ruraskatapas imasa

chaiaskasinami karangapa kaikichita.

24 Kunauraka uiawaichi, Tiatira puiblupi mana chasa jiru ruraikunata katichigkuna. Chi sugkunaka ninkuna: “Iaia kukupa pipas mana iachaskata willaikunatami iachanchi”; chi llulla iachachigkunataka, kamkuna mana iachaikurkangichichu. Chimandami sug llasa ruraikunasina mana mingaikichita.

25 Imasami allilla ruraspa kaugsanakungichi: chasalla kangichi, nuka samunkama.

26 Mana alli ruraikunata binsig, wañunkama nuka ima munaskata ruraspa kaugsagpika, karamasi, sug alpakunamanda runakunata pai mandag kangapa.

27 Imasami alpa mangata iru barawa pakichigsina rurá: chasami nukapa mandaiwaka chi runakunata rurangapa ka.

28 Imasami nukapa Taita mandai karamuwaskawa iukani: chasallatami paipas mandangapa ka. Lusiru istrillatapasmi paita karangapa kani.

29 Chasami Santu Ispíritu, Jesuswa tukuskakunata willaku. Paitaka, rinri iukagkuna uiangichi.

3

Jesuswa tukuskakuna Sardispi kaugsanakuskata willangapa kachaskamanda

1 Jesuswa tukuskakuna Sardis puiblupi kaugsanakuskamanda anjilta kasa ningapa kachai.

Nuka, Taita Diuspa kanchis ispiritukunata i kanchis istrillakunata iukag, kasami ningapa kachaiki: kam tukui ima rurakuskatami

iachani. Kasapasmi niiki: kammnda ninkuna: “Kaugsami kangi”. Chasa nigpipas, wañuska-sinami kangi.

² Rigcharigsina tukugsamui. Wañungasina kaugsaita mas kaugsachii. Kam ima ruraskakunaka, nukapa Taita Diuspa ñawipi manara allilla ruraska kagtami kawaiki.

³ Chimanda, kam ima uiaspa iachaikuskata allilla iuiarii. Chi iuiaikunata sumaq charirii. Tukui pandariikunata sakii. Kam puñukugsina kagpika, nukaka sisaisinami mana willaspalla chaiagringapa kani. Kam mana iachangapa kangichu, imaura nuka kamta shachigsamungapa kagta.

⁴ Chasa kagpipas, Sardispi kamkunapura maillakunaka, mana katanga mapa churariskasinami kaugsanakungichi. Kamkunaka, iapa iura katanga churariskakunami nukawa puringapa kangichi, nukapa allikuna kagmanda.

⁵ Mana alli ruraikunata binsigkunaka, iapa iura katanga churariskami kangapa kangichi. Kamkunapa sutikunaka, kaugsangapa agllaskakunata willaraiaska librupimi ña tiapungichi. Chi sutikunataka mana imaurapas anchuchingapa kanichu. Kamkunamandaka nukapa Taitapa i anjilkunapa ñawipi willangapami kani: “Pai-kunata rigsini”.

⁶ Chasami Santu Ispíritu, Jesuswa tukuskakunata willaku. Paitaka, rinri iukagkuna uiangichi.

Jesuswa tukuskakuna Filadelfiapi kaugsanakuskata willangapa kachaskamanda

7 Jesuswa tukuskakuna Filadelfia puiblupi kaugsanakuskamanda anjilta kasa ningapa kachai.

Nuka, tukuipi sutipa alli, mana llullaspalla kag, ñugpamanda taita Davidpa llabita charikugmi kani. Chi llabiwa nuka ima paskaska-taka, ñi pipas mana pudingapa kankunachu wichkangapa. Chasallata nuka ima wichkas-kataka, mana ñi pipas pudingapa kankunachu paskangapa. Kasami ningapa kachaiki:

8 kam tukui ima rurakuskatami iachani. Uiamui. Kamba ñugpa ladu sug pungusinami paskapurkaiki. Chitaka, ñi pipas mana wichkai pudingapa kankunachu. Kam, mana iapa iachai iukaspapas, nuka ima niskata mana piñarispallami charirirkangi.

9 Uiamui. Iaia kukuwa iuiarispa tandaridru wasipi iaikugkuna, llullachispami ninakú: “Judiukunami kanchi”, mana sutipa judiukuna kaspapas. Paikunataka kaiachingapami kani, kamba chaki ladu kunguringapa. Chipimi rigsingapa kankuna, nuka kamta kuiagta.

10 Kam nukapa rimaita mana sakispalla charirigmandami nuka sumaglla kispichingapa kaiki, kai alpapi tukui kaugsanakuskata iapa llakiikuna tukugsamuura.

11 Nuka, mana unaillami samungapa kani. Kamba suma kaugsai i ruraita suma chariringi, mana kacharispalla. Chasaka, kamba llaugtusina chaskingapa kaskata mana kichui tukunkangichu.

12 Mana alli ruraikunata binsigtaka nukapa Taita Diuspa atun wasipi pilartasinami saia-

chingapa kani. Chimandaka, ñi imaurapas mana llugsichii tukungapa kanchu. Chipika, nukapa Taita Diuspa sutita i nukapa Taita Diuspa atun puiblupa sutitami churangapa kani. Chi puiblu niraianmi suma luarmanda musu Jerusalén. Nukapa Taita Diuspa ñawimandami uraikumungapa ka. Nuka kikinpa musu sutitaspmi chipi churangapa kani.

13 Chasami Santu Ispíritu, Jesuswa tukuskakunata willaku. Paitaka, rinri iukagkuna uiangi-chi.

Jesuswa tukuskakuna Laodiseapi kaugsanakuskata willangapa kachaskamanda

14 Jesuswa tukuskakuna Laodisea puiblupi kaugsanakuskamanda anjilta kasa ningapa kachai.

Nuka, tukuimanda mana llullaspalla sutipa kaskata willagmi kani. Nukawami Taita Dius tukui wiñachirka. Kasami ningapa kachaiki:

15 kam tukui ima rurakuskatami iachani. Kam mana kangichu nukawa ñi sugkunawa. Chasapika, rupasina ñi chirisina mana kangichu. ¡Amalai kantrangi suglla: rupasina u chirisina!

16 Kam rupasina u chirisina kangataka, kunusinallami kangi. Chasa nukapa simipi charikug-sina kaskata kimnagsinami sitangapa kaiki.

17 Kam iuiakungimi: “Iapa iukagmi kani. Tukuimi iukani. Mana imapas pisiwanchu”. Chasa iuiakugpipas, ¿manachu iuiaringi imasa kam kikin kagta? Kam, achka llakiwa, katanga i ñi imapas mana iukagsinami kangi. Mana ñawi iukagsinapasmi kangi.

18 Chimandami nuka nintraiki: nukapa kuri ninapi suma rupachiskasinata randiwai. Chasaka, sutipa iukagmi niraiankangi. Iura katangasinata randiwai; chita katarispaka, pingai llatansina niraiaska mana kawaringapa. Ñawikunamanda ambisinatapas randiwai. Chi tallirispami allilla kawag niraiankangi.

19 Nukapa kuiaskakunatami iuiachispa, piñaspa, asutigsina ruraspa kuiani. Chasamanda, pandariikunata sakispa, rupasina nukawa tukui.

20 Uiamui. Nukaka, pungu ladu saiarispami kaiakuiki. Maikanpas nukapa rimaita uiawaspa, punguta paskapuagpika, wasipisina paipa sungupi iaikupusami. Paiwa i nukawa sugllapi mikugsinami rurasunchi.

21 Imasami nuka kikin, mana allita binsispa, nuka kikinpa Taitapa mandadirupi paiwa sugllapi sumaglla tiarigrirkani: chasallatami mai-kan mana alli ruraikunata binsigta ningapa kani: “Nukapa mandadirupi nukawa sugllapi tiarig-samui”.

22 Chasami Santu Ispíritu, Jesuswa tukuskunata willaku. Paitaka, rinri iukagkuna uiangichi.

4

Suma luarpi, Taita Diusta iapa kuiaspa kungurinakuskamanda

1 Chiuramandaka, sug pungu suma luarpi paskaraiaskatami kawarkani. Chi ñugpata bututusina uiariwagka niwarka:

—Kasama sikamui. Kawachingapami kaiki, kunauramanda ima pasaringapa kagta.

² Chasa niwagllapika, Santu Ispiritumi nukawa tukugsamurka. Chasawaka, muskui ukupisinami tukugsamurkani. Suma luarpi kawarkani, sug mandag tiaridiru tiagta. Chi mandadirupika, sug-mi tiakurka.

³ Chi tiakugka, jaspe i kornalina suti rumikunasina iapa suma punchaiachigsinami kawari-warka. Chi tiaridiru muiundika, esmeralda punchaiachikugsina kuichimi saiakurka.

⁴ Chi mandag tiaridiru muiugtaka, iskai chunga chusku tiaridirumi tiagta kawarkani. Chi tiaridirukunapika, iskai chunga chusku iacha taitakunami tianakurka. Chi taitakunaka, suma iura katangakuna i umapika kuri llaugtukunasina churarispami tianakurka.

⁵ Chi mandag tiaridirupagmandaka, iapa manchangasina rilampa, triwinusina sinchi rimaipasmi uiarikugsamurka. Kanchis sindi michunkunami mandag tiaridiru ñugpa ladu rupanakurka. Chikuna, Diuspa kanchis ispiritukunami niraiarkakuna.

⁶ Atun kucha u bidriusina rigchapasmi chi tiaridiru ñugpa ladu kawariwarka.

Chi tiaridiru ukupi, chusku kuchukunapi tiarkami chusku animalsina rigcha kaugsagkuna. Chikuna, tukuipi ñawilla jundami kawariwarkakuna.

⁷ Chi sug animalsina rigchakunamandaka, liunmi rigcha kawariwarka; iskaimaka, kari wagrasina rigcha; kimsamaka, runasina ñawiug; chuskumaka, sug atun agila ña wairapi ataringasinami kawariwarka.

⁸ Chi tukui chusku animalsina rigchakunaka,

sugta sugta alaskunami iukarkakuna. Tukui alas-kunapika, iskandima ñawi murullami junda karkakuna. Tuta i puncha mana sakinkunachu, ikuti ikuti ninakungapa:

—Iapa alli, iapa alli, iapa alli,
tukui pudig atun Iaia Taita Dius.
Paimi ñugpata karka
i kunaurapas ka.
Paillatatami samungapa ka.

⁹ Chi chusku animalsina rigchakuna, diltudu-pa imaurapas kaugsaiwa mandag tiaridirupi tia-kugta iapa suma allilla atuniachispa, “Pai Siñur” nispa kauraka,

¹⁰ chi iskai chunga chusku iacha taitakunaka, paipa chaki ladu kumurispami kungurinkuna. Nispaka, paikunapa llaugtukunata tiaridiru ñugpa ladumi churankuna, kasa nispa:

¹¹ —Nukanchipa atun Taita Dius,
kammi iapa alli kangi,
iapasuma alli atuniachii tukuspa,
tukui pudig kangapa,
maituku waranga waranga watakuna ialigpipas.
Kammi tukui ima tiaska wiñachirkangi.
Kam munaskamandami
tukui ima wiñachiskapas tia.

5

*Maituskapi iskribiraiaskamanda i ubijasina
rigchamanda*

¹ Chiuramandaka, chi tiaridirupi tiakugpa alli makipi sug maituskapi iskribiraiaskata charikugtami kawarkani. Ñugpa ladu i wasa ladu iskribiskami karka. Kanchis sillu prinsaskami karka.

² Sug anjil iapa pudigtapasmi kawarkani. Chi anjilka, sinchi rimaiwa kaparirka, kasa tapuspa:

—¿Pitak iapa alli kangichi, chi sillukunata pitichispa, iskribiraiaskata paskangapa?

³ Chiura sug luarpi, alpapi ñi alpa ukupi, ñi pipas mana alli tiarka, chi iskribiraiaskata paskaspa, ima niraiaskata kawaspa iachangapa.

⁴ Ñi pipas mana tiagmanda, nukata iapa wakaimi chaiawarka.

⁵ Chasa wakakuuraka, sug iacha taitaka niwarka:

—Mana wakakui. Kawai. Judá suti runapa iawarmando liun kagsina, atun mandag Davidpa wambrakunapa wambrami binsigsamurka. Pai-mi, chi kanchis sillukunata pitichispa, iskribiraiaskata paskangapa ka.

⁶ Chiuraka, kasapasmi kawarkani: mandag tiaridiru chaugpipi, chi chusku animalsina rig-chakunapa chaugpipi, chi iacha taitakuna kas-kapi, chipika, sug Ubijasinami saiarigsamurka. Chi Ubijaka, wañuchingapa tugsiska kagsinami kawariwarka. Kanchis kachuiug, kanchis ñawi muruiugmi karka. Chikuna niraianmi Taita Dius-pa kanchis ispiritukunata kai tukui alpama pai kachamuska.

⁷ Chi Ubijaka, mandag tiaridirupi tiakugpagma kailliaaspaka, paipa alli maki ladu charikuska iskribiraiaskatami chaskirka.

8 Chita chaskiuraka, chi chusku animalsina rigchakuna i iskai chunga chusku iacha taitakunaka, Ubijapa ñugpa ladu kumurispami kungurirkakuna. Chi tukuikunaka, sug sug arpa i suma asna kupal jundachiska kurita ruraska kupakunami charinakurka. Chi suma asna kupalkuna niraiani Taita Diuspalla kagkuna ima mañanakuska.

9 Kungurispaka, musu kantumi birsiarkakuna, kasa nispa:

—Kammi wañuchii tukurkangi.
 Kamba iawarwaka,
 tukui puiblukunanigmanda,
 tukui alpakunanigmanda,
 tukuinigmanda sug rigcha
 sug rigcha rimaspa runakunatami
 Taita Diusmanda randirkangi.
 Chimandami kam kikin alli kangi,
 chi iskribiraiaskata chaskispa,
 prinsaska sillukunata pitichingapa.

10 Paikunatami nukanchipa Taita Diusmanda agllarkangi,
 mandagkuna i sasirdutikuna kangapa.

Paikunami tukui alpapi mandangapa kankuna.

11 Chiuramandaka, ikuti kasapasmi kawarkani:
 mandag tiaridiru muiugta, chi chusku animal-sina rigchakuna i chi iacha taitakunapa muiug-tapas, iapa achka anjilkunatami uiarkani. Chi anjilkuna, iapa achka waranga warangami karkakuna.

12 Paikunaka, sinchi rimaiwa ninakurka:
 —Kam Taita Diuspa Ubija suti
 wañuchiimi tukurkangi.
 Kamta chaiakumi

tukui pudiita,
 tukui iukaita,
 tukui iachaita
 i tukui mandaita
 kam iukangapa.
 Kam, iapa sumami kangi;
 iapa allimi kangi;
 iapa atunmi kangi.

¹³ Sug luarpi, kai alpapi, alpa ukuma i lamar iakupi, tukuipipas tukui ima tiaskakuna i tukui kaugsagkunapas ima ninakuskatami uiarkani. Taita Dius tiaridirupi tiakugta i paipa Ubija suti-tapas kungurinakurka, kasa nispa:

—Ari, kam, imaurapas iapa suma alli atunmi kangi.

Kammi imaurapas kangi tukui pudig.
 Chasami kamta ninakungapa kanchi,
 maituku waranga waranga watakuna ialigpipas.

¹⁴ Chiura, chi chusku animalsina rigchakunaka nirkakuna:

—Chasa kachu.

Iacha taitakunapas, alpama kumurispa, paita kungurirkakuna.

6

Chi kanchis prinsaska sillukunata pitichiska-manda

¹ Taita Diuspa Ubija suti kanchis prinsaska sillukunamanda sug silluta pitichiskatami kawarkani. Chiuraka chi chusku animalsina rigchapurra sugka, triwinu uiarigsina rimaiwa kaparirka, kasa nispa: “Samui”.

² Chasa kaparigllapika, sug iura kaballumi kawarigsamurka. Chipi tiakugka, flichadiru arkusmi charikurka. Paitaka sug llaugtumi churachirkakuna. Chasaka, binsidursinami llugsirka, ikuti ikuti binsilla apakungapa.

³ Iskaima chi prinsaska silluta pitichiuraka, ikuti sug animalsina rigchata uiarkani, “Samui” kaparigta.

⁴ Chasa kaparigllapika, ikuti sug puka kaballumi llugsirigsamurka. Chipi tiakugtaka kacharkakunami, tukui kai alpapi runakunapura wañuchinakui tukungapa. Chasa rurangapaka, sug largu machitimi paita kuarkakuna.

⁵ Kimsama chi prinsaska silluta pitichiuraka, kimsama animalsina rigchata uiarkani, “Samui” kaparigta. Chasa kaparigllapika, iana kaballumi kawarigsamurka. Chipi tiakugka, libradirumi makipi charikurka.

⁶ Chiura, chi chusku animalsina rigchakunapa chaugpimanda kasa rimaimi uiariwarka:

—Iapa iarkai puncha chaiamugmanda, suglla kilu trigu, chisiagta puncha ganaska kulkimi balingapa ka. Kimsa kilu sibadapas, chasallatami balingapa ka. Ikuti asiti u binutaka mana waglli-chingi.

⁷ Chuskuma chi prinsaska silluta pitichiuraka, chuskuma sug animalsina rigchata uiarkani, “Samui” kaparigta.

⁸ Chasa kaparigllapika, killu kaballumi llugsirigsamurka. Chipi tiakugka suti niraiarkami:

“Wañui”. Paipa katika, ikuti sugka kati ladu tia-kurka. Chi, sutimi niraiarka: “Wañuskakuna ka-diru”. Paitaka lisinsia kuarka, kai alpapi tukui kaugsanakuska runakuna chuskuma partiriska kaskakunataka sug partita wañuchingapa. Wañuchinakuiwa, iarkaiwa, unguikunawa i sachukumanda jiru animalkunawami wañuchii tukungapa lisinsia kuarka.

⁹ Pichkama chi prinsaska silluta pitichiuraka, sug almakunatami altar ukuma kawarkani. Chi almakunaka, Diuspa Rimaita suma allilla willag-kunamanda wañuchii tukuskami karkakuna.

¹⁰ Chikunaka, sinchimi kaparinakurka, kasa tapuspa:

—Tukui manduiug Taitiku, tukuipi mas alli kag, suma mandaiwa kag i sutipa ima niskata rurag, ¿imaurakamatak suiankangi, justisiai rurangapa? ¿Imauratak nukanchita wañuchiska iawar surkus-kunata alpapi kaugsagkunata randichipuan-kangi?

¹¹ Chiuraka, chi tukuikunata sug sug iapa iura katangami iukachirkakunata, kasa nispa:

—Chara sug ratu suiariichi. Kamkunapa waugki i panikunami chara pisinakú. Paikunapas kamkunasinallatata Cristomanda wañuchii tukuspa samunkama suiariichi.

¹² Sugtama chi prinsaska silluta pitichiuraka, nuka kawarkanimi, tukui alpa timburigsamugta. Indi punchaiaika, iana tutami tukugsamurka. Killa punchaiaika, iawarllami kawarig tukug-samurka.

¹³ Istrillakunaka, awanigmanda kai alpama urmamurkakuna; imasami igus sacha iapa sinchi wairawa chabsirispa llullu mikuikuna susurinkuna: chasa.

¹⁴ Awa ladupas, sug papil maituriskasinami tukugsamurka. Tukui atun filukuna i islakuna pariju, sugsinamami ialichii tukurkakuna.

¹⁵ Chasa kawaspaka, kai alpapi atun mandagkuna i katimandagkuna, suldaduta atun mandagkuna, iapa iukagkuna i iapa pudigkuna, patrunkuna i lutrinkunapas, tukui runakunaka maipi pusukuna kawariska i piñakunanigtami mitikuspa pakakugrirkakuna,

¹⁶ kasa nispa:

—Filukuna i awa rumikuna, nukanchipa awa urmagsamuichi. Pakawaichi, chi mandag tiaridirupi tiakug mana nukanchita kawangapa, chi Ubija sutika nukanchiwa rabiarispa llakii iukagmanda.

¹⁷ Paikuna askurinti rabiarispa llakii punchami chaiamurka. Chasataka, ¿pisik pudinga kispiringapa?

7

Israelpa iawar iukaskakunata agllaskakunamanda

¹ Chiuramandaka, ikutimi kawarkani: chusku anjilkuna, kai alpapi saianakuspa, chusku ladunigmanda waira chaianakuskatami arkanakurka, alpapi, lamar iakupi ñi ima sachapi mana waira chaiamungapa.

² Sug anjiltapasmi kawarkani. Chi anjilka, indi llugsidirunigmanda samuspa, kaugsag Taita

Diuspa prinsadiru sillutami charikurka. Ikuti sug chusku anjilkunapasmí karkakuna; paikuna, alpata i lamar iakuta wagllichingapa kachamui tukuskakuna.

³ Prinsadiru silluta charikug anjilka, paikunata sinchi kaparigsamurka, kasa nispa:

—Alpata, lamar iakuta ñi sachakunata manara wagllichingichi, nukanchipa Taita Diuspa lutrin-sinakunata printipi sillu churankama.

⁴ Chiuramandaka uiarkani maitukukuna sillu-wa prinsai tukugtakuna: patsa chusku chunga chusku waranga. Chi tukui runakunapa ñugpamanda kallarig achala taita, Israelmi suti karka.

⁵ Judá suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai warangasi silluwa prinsai tukurkakuna.

Rubén suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai waranga chasallata.

Gad suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai waranga chasallata.

⁶ Aser suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai waranga chasallata.

Neftalí suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai waranga chasallata.

Manasés suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai waranga chasallata.

⁷ Simeón suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai waranga chasallata.

Leví suti runapa wambrakunapa wambrakunata, chunga iskai waranga chasallata.

Isakar suti runapa wambrakunapa wambrakunta-taka, chunga iskai waranga chasallata.

⁸ Zabulón suti runapa wambrakunapa wambrakunataka, chunga iskai waranga chasallata.

José suti runapa wambrakunapa wambrakunta-taka, chunga iskai waranga chasallata.

Benjamín suti runapa wambrakunapa wambrakunataka, chunga iskai waranga chasallata silluwa prinsai tukurkakuna.

Iapa achkakuna, iura katanga churariska kawariskamanda

⁹ Chiuramandaka, mana pipas kuintai pudingasina iapa achka runakunatami kawarkani. Chi runakuna karkakunami tukui alpanigmanda i tukui puiblukunanigmanda. Tukuinigmanda sug rigcha sug rigcha rimaspami karkakuna. Taita Dius kikin mandag tiaridiru ñugpa ladu i paipa Ubijapa ñugpa ladumi saianakurka, iura katangakuna churariska i ramuskuna charispa.

¹⁰ Chi runakunaka, sinchi kaparispa, ninakurka:

—Nukanchipa Taita Dius, mandag tiaridirupi tiakug i paipa Ubija sutimi nukanchita kispichig kangi.

¹¹ Iacha taitakuna i chi chusku animalsina rigchakuna, mandag tiaridiru ladupimi karkakuna. Tukui anjilkuna, paikuna kaskapi i tiaridiru muiugtami saianakurka. Nispaka, chi tiaridiru ñugpa ladu alpama kumurispa, nukanchipa Taita Diusta kungurirkakuna,

¹² kasa nispa:
—Kasa kachu.

Kam, imaurapas iapa suma alli atunmi kangi.

Imaurapas kamta:

Pai Siñurmí ninchi.

Kammi imaurapas kangi

tukui iachag,

tukui pudig

i tukui mandag.

Chasami kamta ninakungapa kanchi,

maituku waranga waranga watakuna ialigpipas.

Chasa kachu.

¹³ Chipi kag sug iacha taitaka tapuwarka, kasa nispa:

—Chi iura katanga churariskakuna, ¿pikunatak kankuna? ¿Maimandatak samurkakuna?

¹⁴ Nukaka ainirkani:

—Kam kikin taitami iachapuangi.

Chasa ainiura, paika niwarka:

—Paikuna, iapa achka llakii pasaskami kankuna.

Paikunapa katangakuna,

Taita Diuspa Ubijapa iawarpimi tagsaspa,

iuraiachirkakuna.

¹⁵ Chasamandami Taita Dius mandag tiaridiru ñugpa ladu kagsamunkuna.

Tuta i puncha, paipa atun wasipi pai ima niskata ruragmi kankuna.

Taita Dius mandadiripi tiakug kikinmi suma kawangapa kankunata.

¹⁶ Mana iarkai ñi iakunaiai paikuna iukangapa kankunachu.

Indi rupai ñi sug rigcha rupaikunapas, paikuna mana tantiangapa kankunachu.

¹⁷ Taita Diuspa Ubija suti mandag tiaridirupa ñugpa ladu saiakugpasmi suma kawangapa kankunata.

Iaku ñawikunamami
 paikunata pusangapa ka,
 chipi upiaspa, sumaglla kaugsai iukangapa.
 Taita Diuspas,
 paikunapa tukui wikitami
 ñawimanda tustachingapa kankunata.

8

Kurita ruraska kusnichingapa churadiru-manda

¹ Taita Diuspa Ubija suti kanchisma chi prinsaska silluta pitichiuraka, chaugpi urasinami sugluarpi upallagsamurka.

² Chiuramandaka kanchis anjilkuna, Taita Diuspa ñugpa ladu saianakugtami kawarkani. Tukui kanchiskunataka sug sug bututusinami kuarkakunata.

³ Chiuramanda sug anjilka, altar ñugpa ladumi saiarigsamurka, kurita ruraska kusnichingapa churadiruta chaririska. Paitaka achka suma asna kupalmi kuarkakuna; chiwanka, Taita Diusmandalla kaugsagkuna ima mañanakuskawa kurita ruraska altarpi chapuchispa kusnichingapa. Chi altar, mandag tiaridiru ñugpa ladumi saiachiska ka.

⁴ Chasapika, suma asna kusnikunaka, anjilpa makimanda atarispa, chi suma mañanakuskawa sugllapi chapurispa, Taita Diuspa ñawipi chaiagrirka.

⁵ Chiuramanda chi anjilka, altarpi rupakuska ninata apispa, kusnichingapa churadirupi jundachispaka, kai alpama sitamurka. Chi nina kilimsakuna alpama sitamuuraka, iapa sinchi rimai

i triwinu uiarispa, rilampa kawarispa, alpami timbugsamurka.

Kanchis bututusinata pukuskakunamanda

⁶ Chi kanchis anjilkunaka allichirirkakunami, bututusinata pukungapa.

⁷ Sug anjilka pukurka. Pukugllapi, granisu i nina iawarwa chapurispami kai alpama urmag-samurka. Chasawaka, kai alpa kimsama parti-riska kaskata sug parti sachakuna i birdi ugswantami rupagsamurka.

⁸ Iskaima anjilka pukurka. Pukugllapi, atun luma filu ninalla sindisinaka lamar iakuma sitai tukurka. Chasawaka, lamar iaku kimsama parti-riska kaskata sug parti pai iawarllami tukug-samurka.

⁹ Chasapika, chi kuchapi kaugsag animalkuna kimsama partiriska kaskata sug partimi wañur-kakuna. Chipi kaska barkukunapas, chasallatami puchukarirkakuna.

¹⁰ Kimsama anjilka pukurka. Pukugllapi, sug atun istrilla nina sindisinami awamanda urmag-samurka. Iakukuna i iaku ñawikuna kimsama partiriska kaskata sug partipimi urmagsamurka.

¹¹ Chi istrilla suti kanmi “Winja”. Chi istrilla urmagsamuskwaka, chi sug parti tukui iakumi winjaiagsamurka. Iapa achka runakunami, chi winjaiaska iaku upiaspa, wañurkakuna.

¹² Chuskuma anjilka pukurka. Pukugllapi, indi, killa i istrillakuna kimsama partiriska kaskata sug partimi wagllichii tukugsamurkakuna. Chasawaka, chitukullatata paikunapa punchaiaka tutaiagsamurka. Puncha i tutapas chasallata sug parti iapa tutaiarka.

13 Chiuramandaka, sug agila iapa awapi bulakuskatami kawaspa uiarkani. Chi agilaka, sinchi rimaspami kaparigsamurka, kasa nispa:

—Ai ai ai, apai alpapi kaugsagkuna, imachar pasangakuna, kai sug kimsa anjilkuna bututusinata pukuura!

9

1 Pichkama anjilka pukurka. Pukugllapi, sug istrillasina kawari awamanda kai alpama urmaskatami kawarkani. Chi istrillasinataka kai alpa ukunigmanda pusupa pungumanda llabitami kuarkakuna.

2 Chi pusuta paskagsamuuraka, sug askurinti atun kusnimi llugsigsamurka. Chi kusniwaka indi i wairata iapami amsaiachirka.

3 Chi kusnimandaka, langosta suti atun chapolinkunasinami kai alpapi tukuima chapurigsamurka. Paikunata kuarka, kai alpamanda alakrankunasina tugsispa wagllichingapa.

4 Paikunata nirka:

—Kai alpapi tiaska ugsakunata, waskakunata i sachakunata mana wagllichingichi. Maikan runa Taita Diuspa prinsaska sillu printipi mana iukaskakunallata tugsispa nanachingichi.

5 Chi langostakunataka mana chi runakunata wañuchingapa lisinsia kuarkakunatachu. Pichka killapa mana awantangasina nanachingapagllami niraiarkakunata; imasami alakran, tugsispa, runakunata mana awantangasina nanachí: chasa.

6 Chi punchakunaka, runakuna wañungapa maskanakugpipas, mana pudingapa kankunachu

wañui taringapa. Ari, wañungapa munanakugipi-pas, wañui mana chaimungapa kankunatachu.

⁷ Chi langostakunaka rigchawarkakunami kaballukuna wañuchinakuima ña ringapa kagsina. Paikunapa umapika, kuri llaugtu churaraiaaskasinami rigchawarkakuna. Paikunapa ñawika, runakunapasinami rigchawarkakuna.

⁸ Paikunapa agchaka, warmikunapa agchasina-mi rigchawarka. Kirukunaka, liunpasinami rig-chawarka.

⁹ Paikunapa pichupika, iruta ruraska katanga-sinami kataraiarkakuna. Alaskuna kuiuchiuraka, achka kaballu aliudiru augtukuna wañuchina-kuima kalpanakugsinami uiariwagsamurka.

¹⁰ Chupakunaka, alakran tugsidiruiug kagsina-mi rigchawarkakuna; chikunawaka, pichka killa runakunata mana awantangasina nanachiikuna rurangapa.

¹¹ Paikunata mandagka, alpa ukumanda iaia anjilmi ka. Paipa sutika, hebreo rimaiwami ka “Abadón”. Griego rimaiwaka, Apolionmi suti ka. (Chi sutikuna, llakichispa puchukagmi niraiá.)

¹² Ñugpa llakii, ñami ialirka. Charami iskai llakii pisiku.

¹³ Chiuramanda, kasami kawarkani. Sugtama anjilka, bututusinata pukurka. Pukugllapi, Taita Diuspa ñugpa ladu kurita ruraska altar saiakuska chusku ladunigmandaka* sug rimaitami uiar-kani.

¹⁴ Chi rimaika, sugtama anjilta nirka:

* **9:13** u “ladu kachumanda”.

—Chusku anjilkuna Eufrates suti atun iaku pat-api wataraiaskakunata kacharigrii.

15 Chiuraka, chi chusku anjilkunata kacharigrika. Paikunami allichiriska suianakurka, ima ura, ima puncha, ima killa, ima wata chaimunkama, runakuna kimsama partiriska kaskakunata sug partita puchukangapa.

16 Chi anjilkunapa kaballupi tiarig suldadukunaka, iskai patsa waranga warangasi karkakuna. Chasami uiarkani.

17 Nukapa muskui ukupisinaka, kasami kaballukuna i chikunapi tianakuskata kawarkani. Tianakuskapa pichupika, nina sindisina puka, asul i asufrisina killu rigcha iruta ruraska katangasinami kataraiarkakuna. Kaballukunapa umaka, liunpa umasinami rigchawarkakuna. Paikunapa simimandaka, asufri nina kusnimi llugsikurka.

18 Runakuna kimsama partiriska kaskata sug parti, chi kimsa llakiikunawami wañurkakuna. Chi kaballukunapa simimanda asufri nina kusni sitanakuskawami wañurkakuna.

19 Chi kaballukunaka, simiwa i chupawapasi wañuchii pudirkakuna. Chupakunaka, kuli-brasina umaiugmi karkakuna; chiwanka, runakunata tugsingapa.

20 Chi llakichiikunawa wañuskakunata kawaspapas, kaugsa kidagkunaka, paikunapa jiru rurakunata mana sakirkakunachu. Kuku wairakunata, ñi kurita, kulkita, brunsita, rumita i kaspirita ruraska diuskunatapas mana sakirkakunachu muchangapa; chi ianga diuskuna, kawangapa, uiangapa ñi puringapa mana pudinkunachu.

21 Chasallata wañuchii, jiru iacha pukui, kari warmiwa pandarii ñi sisaipas mana sakirkakunachu. Chiwanka, Taita Diuswa mana tigrarkakuna.

10

Uchulla maituskapi iskribiraiaskata, San Juan mikuskamanda

1 Chiuramandaka, kasami kawarkani. Sug iapa iacha anjil puiuwa maituriskami sug luarmanda uraikumukurka. Paipa umapika, kuichisinami muiuchiraiarka. Paipa ñawika, indisinami puncha karka. Paipa chakikunaka, puka nina pilarkunasinami karka.

2 Paipa makipika, uchulla maituskapi iskribiraiaska paskaskatami charikurka. Chi anjilka, alli chakita lamar iakupimi churarka. Lluki chakitaka alpamami sarurka.

3 Nispaka, liun sinchi kaparigsinami kaparigsmurka. Chasa kaparigllapika, kanchis triwinukunapasmi sugllapi ainichirkakuna.

4 Nuka chi kanchis triwinukuna ima ainichiskata iskribingapa ña kauraka, suma luarnigmandra rimai kasami niwarka:

—Kanchis triwinukuna ima ainichiskata mana iskribii. Chasaka, ñi pipas mana iachangachu.

5 Chi nuka kawakuska lamar iakupi i alpapi saiakug anjilka, alli maki awasinama atarichirka,

6 kasa nispa:

—Diltudupa imaurapas kaugsag, sug luar, alpa luar, lamar iaku i tukui ima chikunapi tiaskakunata wiñachigmi kawaku. Kasami paipa ñawipi nini: mana mas suiai tiangapa kanchu.

⁷ Kanchisma anjil bututusinata pukungapa kaura, Taita Dius ima iuiaskata timpumi ruraska karka, imasa pai kikinpa Ispirituwa rimaspa lutrinsinakunata willaskasina. Chitaka pakaskasinami karka, ñi pipas mana ñugpa iachangapa.

⁸ Chi suma luarnigmanda rimawagka ikuti kasami niwarka:

—Chi anjil lamar iakupi i alpapi saiakugpagma kaillaiagrii. Chi uchulla maituskapi iskribiraiaskaka makipi paskaska charikuskata chaskigrii.

⁹ Chiuraka, chi anjilpgama rispa, nigrirkani:

—Chi uchulla maituskapi iskribiraiaskaka kuawawai.

Chiura, kuawaspa niwarka:

—Kam mikui. Kamba simipi dusisina miski mikurigpipas, kamba wigsa ukumaka winjallami iuiachingapa ka.

¹⁰ Chi iskribiraiaskaka anjilpa makimanda chaskispaka, mikurkani. Nukapa simipi, dusisina miskimi mikuriwarka. Mikui puchukaskaura-mandaka, wigsa ukuma iapa winjallami iuiachi-wagsamurka.

¹¹ Chiuramandaka niwarkakuna:

—Ikutimi kamta chaiaku, achka puiblukunapi kaugsanakuskamanda, achka alpakunamanda, sug rigcha sug rigcha rimai iukaskakunamanda i achka mandagkunamandapas Santu Ispiritupa iuiaiwa willagringapa.

11

Diusmanda iskai willagkunamanda

¹ Chiuramandaka, tupudiru pukungasinami kuawarkakuna, kasa niwaspa:

—Atarii. Diuspa atun wasi altarwanta tupugrii. Maituku chi ukupi kunguriska tiagkunatapas kuintangi.

² Ikuti chi atun kanchataka sakingi, mana tupuspalla. Chi kanchaka, mana Taita Diusta uiagkunamandami sakiska ka. Paikunaka, chusku chunga iskai killami Taita Diuspalla kaska puibluta apuntadu sarunakungapa ka.

³ Nukamanda iskai willagkunatami chima kachangapa kani. Paikunaka, wañuskasinamanda iana katanga churarispaa, nukapa Ispirituwami chipi rimapuuangapa kankuna, chi waranga iskai patsa sugta chunga punchakuna.

⁴ —Chi iskai nuka kachaskakunaka, kai alpata mandag atun Taita Diuspa ñawipika iskai olivos suti sachá i iskai bila saiachidiru, paikunallatata-mi niraiankuna.

⁵ Maikanpas paikunata mana alli rurangapa munanakuskata, nina sindimi paikunapa simimanda pukungapa kankunata, chi mana munakunata diltudupa puchukangapa. Chasami mai-kanpas paikunata jiru rurangapa munanakug puchukaringapa kankuna.

⁶ Chi iskandi Santu Ispirituwa rimagkunaka pudingapami kankuna, tamiatapas arkachingapa; chasaka, mana chi punchakuna tamiangapa. Chasallatami pudingapa kankuna, iakukunatapas: “Iawar tukugsamui” ningapa i, masa biajikunapas paikuna imasa munaskasina, kai alpamanda runakunata sug rigcha sug rigcha llakichingapapas.

⁷ —Paikuna chasa willaita puchukaskaura-

mandaka, sug iapa manchangasina atun kukuka, alpa ukunigmanda llugsirispa, paikunata makaipi binsispami wañuchingapa ka.

8 Wañuchii tukuskakunapa kuirpukunataka atun kaska puiblupimi sitaspa sakingapa kankuna. Chi puiblupi mana allilla ruraspa kaugsanakuskamanda, Iaia Jesuswa suma uiarigkuna sutichinchimi: “Sodoma” u “Ejipto”. Chi puiblullapitami Iaia Jesús kruspi klabai tukurka.

9 Chasa pasariuraka, tukui sug puiblukunanig-manda i alpkunanigmanda, tukuinigmanda sug rigcha sug rigcha rimagkunapasmi chi sitaska kuirpukunata kawangapa kankuna. Kimsa pun-chi i chaugpimi mana pambaspalla kanchapi sakingapa kankuna.

10 Paikuna wañugsamugmandaka, kai alpapi kaugsanakugka, sumaglla kuntintarispa, paipura paipura sugma sugma iukachiriikunami rurana-kungapa kankuna, kasa nispa: “¡Achalai! Chi iskandi Santu Ispirituwa rimagkuna ñami wañur-kakuna. Paikunami nukanchita iapa imapipas piñaspa iacharkakuna kanga”.

11 Chi kimsa puncha i chaugpi ialiskaura-mandaka, kasami kawarkani: chi iskandikunapa kuirpupika, Taita Diuspa samaiwami kaug sachirkakunata. Chiwanka, ikutimi saiarispa purii kallarirkakuna. Chipi tukui kawanakugtaka askurintimi manchachirkakuna.

12 Chi iskandikunaka, suma luarnigmanda sin-chi rimaitami uiarkakuna: “Kasama sikamui” nigta. Chiuraka, suma luarmami puiupi sikarkakuna, paikunata mana munagkuna kawanakug-

llapi.

¹³ Paikuna sikagllapika, alpami timbug-samurka. Chiwanka, chi atun puibluta chungama pitichigsina niipa, sug piti chi atun puiblu kaskaka puchukarigtami urmarka. Chipika, kanchis waranga runakunami wañurkakuna. Ikuti sugkunaka kaugsa kidagkunaka, askurinti mancharispa, Taita Dius suma luarpi tiagtami dimanchai kungurispa, nirkakuna: “Kam, iapa suma atunmi kangi”.

¹⁴ Iskaima llakii ñami ialirka. Ñallami kimsama samungapa ka.

Kanchisma bututusinata pukuskamanda

¹⁵ Kanchisma anjilka, bututusinata pukurka. Pukugllapi, sinchi rimaikunami suma luarmanda uiarirka, kasa nispa:

—Tukui alpapi mandai tiagkuna, nukanchipa atun Taita Diuspa i pai agllaska Cristopami tukug-samurka. Ari, mana tukurii punchakunapi-mi mandangapa ka, maituku waranga waranga watakuna ialigpipas.

¹⁶ Chiwanka chi iskai chunga chusku iacha taitakuna Taita Diuspa ñawi ladu mandadirupi tianakugka, suma kumurispa, paita kungurirkakuna,

¹⁷ kasa nispa:

—Kam tukui pudig atun Taita Diusta:

Pai Siñurmi ninchi.

Kammi kunaura kangi

i ñugpamandata karkangi.

Kam kikinpa iapa iachaiwami

tukuita suma mandaiwa kallarirkangi.

18 Tukui alpapi kaugsanakugka,
kamwami rabiariska kankuna.
Chi rabiariskakunamanda,
ñami kamba puncha chaimurka,
paikunatapas rabiallawanta randichingapa;
chasallata, wañuskakunatapas justisiai ruranga-
pa.

Ikuti kamba lutrinsinakunata,
kamba Ispirituwa rimagkunata,
kammandalla kaugsagkunata
i atun u uchulla kaskakunatapas,
tukui kamta sumaglla kuiaspa manchaiwa kaska-
kunataka
sumagllami karangapa kangi.
Alpapi tukui wagllichigkunatapas
chasallatami paikunata randichingapa kangi.

19 Chiura Diuspa atun wasi suma luarpi tias-
kaka, pungu paskaskasinami kawariwarka. Taita
Diwsa runakunawa iuiarinakuska suti baultami
chi ukupi kawariwarka. Chasa kawariwauraka,
rilampa kawarispa, iapa sinchi rimai i triwinu-
sina uiarispa, alpa timburispa, iapa granisumi
urmagsamurka.

12

*Warmi indisina puncha katanga churariska i
amarun kukumanda*

¹ Chiuramandaka, sug ajai iapa atun siñalmi
awapi kawariwagsamurka. Chipika, sug warmi
indisina puncha katanga churariska, killa awa-
llami saiakurka. Paipa umapika, chunga iskai
istrillaiug llaugtusinami muiuchiraiarka.

² Chi warmika, wambrituwa unguringapami karka. Ajaimi kaparikurka, nanai apikugmanda.

³ Sug siñalpasmi awapi kawarigsamurka: sug nina pukasina ajai atun amarun kuku, kanchis umaiug i chunga kachuiug. Tukui kanchis umapi, sug sug llaugtusinami churaraikarka.

⁴ Chi amarun kukuka, awapi tiaska istrillakuna kimsama partiriska kaskakunataka sug partita paipa chupawa aliuspami kai alpama bulachi-murka. Chi amarun kukuka, chi ungug warmipa ñugpa ladumi saiarigsamurka, wawa tiagsamug-lapi, mikungapa.

⁵ Chi warmika, kari wambrami iukagsamurka. Chi wambra niraiarkami tukui alpamanda runakunata iru barawa iapa mandag kangapa. Chi wawataka tiakug Taita Diuspa mandag tiaridirumami aparkakunka.

⁶ Chi warmika, Taita Dius agllaska chusa sitaska alpa luarmami mitikurka; chipika, waranga iskai patsa sugta chunga puncha paitaka mikui karakungapa.

⁷ Chiuramandaka, sug luarpi makanakuimi tiarka. Atun anjil, Miguel suti, paipa anjilkunawa, amarun kuku i amarunpa anjilkunawapamsi makanakurka. Chi amarunka, paipa anjilkunawanta

⁸ mana pudirkakunachu binsingapa. Chasaka, mana mas pudirkakunachu, sug luarpi kaugsangapa.

⁹ Chasapika, chi iapa atun amarun kuku, kai alpamami sitamui tukurka. Chi amarunka niraijanmi unai ñugpamanda kuku kulibra, tukui kai alpamanda runakunata llullachig, Diablu u

Satanás suti iaia kuku. Paita i tukui paipa anjilkunawantami kai alpama sitamui tukurkakuna.

10 Chiuraka, suma luarpi, kasami sinchi kaparii uiariwarka:

—Ñami nukanchita kispichii puncha chaimurka. Taita Diuspa iapa iachaiwami chaimurka.

Nukanchipa Taita Diuspa suma mandai puncha ñami chaimurka.

Pai aglaska Cristopa mandaipasmi kawarimurka.

Nukanchipa waugkindikunata juchachig iaia kuku

ñami sitai tukurka.

Tuta i punchami

nukanchipa Taita Diuspa ñawipi paikunata juchachidur karka.

11 Nukanchipa waugkindikunaka, paipa Ubija suti wañuchii tukuskapa iawarwami chi iaia kukuta mitikuchirkakuna. Diuspa Rimaita willaskakunawapasmi paita mitikuchirkakuna.

Ari, wañuita mana mancharispallami willai aparkakuna.

12 Chasamanda, suma luarmanda kagkuna i tukui chipi kaugsagkunapas,

ajai sumaglla alli iuiachiriilla kaichi.

Ikuti, jai, kamkunamanda

iapa llakii alpapi i lamar iakupi tukui kaugsagkunamanda!

Chi iaia kukuka iachá,

mana achka punchakuna

paimanda iukangapa kagta.

Chimandami askurinti achka rabiawa kamkunapagma uraikumurka.

¹³ Chi amarun kukuka, alpama sitamui tukuska kagta kawarispaka, chi kari wambra iukaska warmita kalpachingapami kallarirka.

¹⁴ Chi warmitaka atun agilapa iskandi alas-kunatami churachirkakuna; chiwanka bulaspa, amarun kukuta sakispa, mitikungapa; paimanda agllaska chusa sitaska alpa luarpika kimsa wata sugta killa mikui chaskispa kaugsakungapa.

¹⁵ Amarun kukuka, paipa simimanda atun iaku-mi kimnarka; chiwanka, chi warmi apai tukungapa.

¹⁶ Alpaka, warmita kispichingapaka, simi paskarigsina tukugsamuspa, chi amarunpa simimanda kimnaska iakuta amullispa upiarka.

¹⁷ Chasamanda amarunka, chi warmimanda askurinti rabiarispa, rirka, warmipa sug wambrakunata makangapa. Chi wambrakunaka nriankunami Taita Dius ima niskakunata ruraspa i Jesús ima willaskata suma charirispa kaugsag-kuna.

¹⁸ Amarun, lamar iaku patapi rispaka, saiarig-rirka.

13

Iskai iapa manchangasina atun kukukunamanda

¹ Lamar iakumandaka sug iapa manchangasina atun kuku llugsirigsamugtami kawarkani. Chi kukuka, chunga kachuiug, kanchis umaiugmi karka. Tukui chunga kachupimi sug sug llaugtu churaraiarka. Umakunapika, Taita Diusmanda kamispa rimaikunami willaraiarka.

² Chi kukuka, tigrisina rigchami kawariwarka. Chakikunaka, usupasinami karka; simika, liunpasina. Amarun kukuka, kikinpa iachaitami chi kukuta kararka, kikinpa mandag tiaridirupi tia-rigringapa; chipika, iapa achkakunata mandangapa.

³ Chi manchangasina kukupa sug umaka, wañungapasina kuchui tukuskami karka. Chi wañungapasina kuchuskaka ambirigsamurkami. Chasa Kawaspaka, tukui kai alpapi kaugsanakugka, iapa ujnarispa, pai imasa rimaskata uiaspa rurai kallarirkakuna.

⁴ Amarun chi kukuta paipa mandaita karaskamandaka, paitami kungurirkakuna. Kikin animaltapasmi chasallata kungurirkakuna, kasa nispa:

—¿Pisik tia kai kukusina? ¿Pisik pudinga, paiwa makanakungapa?

⁵ Chi manchangasina kukutaka lisinsia kuarka, atuniachirispa Taita Diusta rimaspa kamingapa. Chusku chunga iskai killami chasa rurangapa lisinsia kuarka.

⁶ Chiwanka, Taita Diusmanda, paipa wasimanda i suma luarpi kaugsagkunatami kamidur karka.

⁷ Chi kukutaka lisinsia kuarka, Taita Diusmandalla kaugsanakuskata makaspa, binsingapa. Tukui puiblukunanigmanda i alpakunanigmanda, tukuinigmanda sug rigcha sug rigcha rimagkunata mandangapasmeli lisinsia kuarka.

⁸ Maikanpas kai alpapi kaugsanakug kikinpa sutikuna, paipa wañuchii tukuska Ubija chariska librupi mana tiaskakuna, tukui paikunaka chi

kukuta kungurirkakuna. Ikuti sug luarpi kaug-sagringapa agllaskakunapa sutikunallawami kai alpa wiñachiskauramanda chi librupi willaraiá; paikunaka, mana chi kukuta kunguringapa.

⁹ Maikan rinri iukagkunaka, kasa uiawaichi.

¹⁰ Maikan karsilpi churagtaka,
chasallatami paitapas churangapa kankuna.
Maikan largu machitiwa wañuchigtaka
chasallatami wañuchingapa kankuna.
Chiwanka, Taita Diusmandalla kaugsagkunaka
iukangichimi, sutipa allita mana sakispalla, pai-wa suma iuiuai apanakunga.

¹¹ Chiuramandaka, ikuti sug manchangasina
iskai kachuiug atun kuku alpa ukunigmanda llug-sirigsamugtami kawarkani. Chi kachukunaka,
ubijapa kachukunasinami rigchawarka. Ikuti ri-maika, amarun kukusinami rimakurka.

¹² Chi kati kukuka, ñugpamanda manchangasina
kukupa tukui mandaiwami kikinpa ñawipi
rurarka. Chiwanka, tukui kai alpapi kaugsanakuskata nirka, chi ñugpamanda kuku wañungsina kuchuska ambiriskata kunguringapa.

¹³ Askurinti ujnachingasina mana imaurapas
kawaskatami ruradur karka. Nina sindi awanigmanda kai alpama urmachiiim runakunapa
ñawipi ruradur karka.

¹⁴ Chasa ñugpamanda manchangasina kukupa
ñawipi rurangapa chaskiskakunawaka, kai alpapi
kaugsanakuskatami pandachirka, kasa nispa:

—Chi kuku largu machitiwa wañuchii tukuspa
aliaskata kawaspa, chasallata kawari imajin
ruraichi.

¹⁵ Chi kati atun kukutaka lisinsia kuarka, ñugamanda kukupa imajinta kaugsachingapa. Chi imajinka, rimagsamuspa, nirka:

—Nukata mana muchawagsamugkunata wañuchiichi.

¹⁶ Chimanda, atunkunata i uchullakunata, iukagkunata i mana iukagkunata, patrunkunata i lutrinkunata nirka:

—Tukuikunata alli makipi i printipi chi kukupa silluta prinsaspa churaichi—.

¹⁷ Maikanpas mana chi silluta iukagpika, mana pudirkachu randingapa u katungapa. Chi prinsaska sillupika willaraiarka, ñugpamanda manchangasina kuku imasa suti kaska u paipa sutika numirukunawa.

¹⁸ Kaitaka, alli iuiaiiugkunallami iachangapa kankuna. Maikanpas iuiaita apigkunaka, iachangakunami, chi atun kukupa sutika ima numirukunawa niraiangapa kagta. Chi numiruka, sugrunapa sutimi willaraiangapa ka. Sugta patsa sugta chunga sugtami chi suti kangapa ka.

14

Patsa chusku chunga warangakuna, musu kantu kantaskakunamanda

¹ Chiuramandaka, Sión suti lumapi Taita Diuspa Ubija saiakuskatami kawarkani. Patsa chusku chunga chusku warangakunami paiwa suglapí karkakuna. Chikunaka, chi Ubijapa i paipa Taitapa suti printipi sillu piaskami iukarkakuna.

² Chiuraka, atun iaku tallirispa rikugsina i sinchi triwinakugsinami suma luarnigmanda uiarigsamurka. Chi uiariipika, achka arpakuna uiachinakuskasinami uiarigsamurka.

³ Musuglla sug rigcha kantumi uiachigsamurkakuna. Taita Diuspa mandag tiaridiru ñugpa ladu, chusku animalsina rigchakunapa i iacha taitakunapa ñugpa ladumi chi kantu uiachigsamurkakuna. Ni pipas mana pudirkakunachu, chi kantuta iachaikungapa. Chi patsa chusku chunga chusku waranga kai alpamanda kispichii tukuskakunallami pudirkakuna, chita kantangapa.

⁴ Paikuna, ni imaurapas ni maikan warmiwa mana sugllapi kaugsarkakunachu. Chasallata, paikunapa kuirpuwapas ni imapi mana pandariska karkakuna. Paikunaka, Taita Diuspa Ubijata maima rikuskamami sugllapi katiraiankuna. Paikunaka, ñugpa agllaskakunami karkakuna, runapuramanda kispiringapa; chasaka, Taita Diuspa i paipa Ubijapalla niraiangapa.

⁵ Paikuna ni imaurapas mana llullarkakunachu. Paikunataka, ¿pitak ninga: “Imapipas pandariskami kangichi”?

Kimsa anjilkuna willaskakunamanda

⁶ Chiuramandaka, sug anjil awapi bulakuskata-mi kawarkani. Chi anjilka, kai alpapi tukui kaugsanakuskata mana puchukaridiru Alli Willaita willangapa samukuskatami kawarkani. Tukui alpamandakunata, tukui puiblumandakunata i tukuinigmanda sug rigcha sug rigcha rimagkunatapas chi Willaita willangapami samukurka.

⁷ Sinchi rimaiwami nikurka:

—Taita Dius justisiai rurangapa puncha, ñami chaimurka. Chimanda, paita suma manchaiwa iuiarispa niichi: “Kam, iapa suma atunmi kangi”. Sug luarta, alpata, lamar iakuta i iaku ñawikunata wiñachig kagmanda, paita kunguriichi.

⁸ Iskaima kawarig anjilka, kasa kaparispa nigsamurka:

—Babilonia suti atun puibluka ñami urmaspa puchukarirka. Imasami sug karisapa warmi, iapa machachiwi upa iuiaipi urmachi: chasallatami tukui alpamanda runakunata paipa mana alli iuiaiwa tuntiachigsamuska karka.

⁹ Kimsama kawarig anjilka, sugkunasinallatata sinchi rimaiwa kaparispa nigsamurka:

—Maikanpas chi manchangasina kukuta i paipa imajinta muchagkunata i paipa prinsaska silluta printipi u makipi churachirigkunata,

¹⁰ paikunataka, Taita Dius kikin rabiarispa llakiwa kupapisina mana iaku chapuskalla binuta upiachigsinami rurangapa ka. Paikunaka, Taita Diuspa tukuipi alli anjilkunapa ñawipi i paipa Ubijapa ñawipika nina asufri tiaskapimi rupachii tukungapa kankuna.

¹¹ Chi rupachii tukunakuskapa kusnika, imaurapas mana puchukarispalla kusnikungapagllami ka. Chi kukuta i paipa imajinta muchagkuna paipa suti willaraiska silluta churachiriska kagkunaka, mana sakispallami rupachii tukungapa kankuna, maituku waranga waranga watakuna ialigipas.

¹² Chasamanda Taita Diusmandalla kaugsagkuna, pai ima niskakunata ruraspa Jesuswa suma

iuiarigkunaka, chasallata tukui animuwa apanakuichi, mana sambaiaspalla.

¹³ Chiuramandaka, suma luarnigmanda uiarkanimi kasa nikuskata:

—Iskribii. Maikanpas kunauramanda Iaia Jesuswa suma iuiarispa wañugkunaka, Taita Diuspa iapa kuiaskami kangakuna.

—Ari—, Santu Ispirituka ninmi—. Paikuna tukuipi allilla ruraskakunamandami sumaglla samaringapa kankuna.

Alpapi tarpuskata pallangasina justisiai tukuskamanda

¹⁴ Chiuramandaka, sug iura puiumi kawariwarka. Chi puiupika, sug runa tukuska rigchami tiakurka. Paipa umapika, kurita ruraska llaugtumi churaraikarka. Paipa makipika, afilaska machitisinami charikurka.

¹⁵ Chiura sug anjilka, Diuspa atun wasinigmarda llugsimurka. Llugsimuspaka, chi puiupi tiakuskata sinchi rimaiwa kaparirka, kasa nispa:

—Ñami justisiai puncha chaimurka. Alpapi tarpuska ñami pallangasina ka. Chimandaka, machitiwa kuchugsina rurai, kamba justisiai tukungapa.

¹⁶ Chiuraka chi puiupi tiakugka, machitiwa alpapi kuchuspa kuchuspa tandachirka.

¹⁷ Ikuti sug anjilka, Diuspa atun wasi suma luarpi tiaskamanda llugsimurka. Paipas, afilaska machitisinami charikurka.

¹⁸ Ikuti sug anjilka, altarnigmandami llugsimurka. Chi anjil, altarpri nina tiaskata kawagmi karka. Chi anjilka, afilaska machiti charikugtaka sinchi rimaiwa kaparirka, kasa nispa:

—Alpapi pukuska ubaskunaka ñami tandachingasina ka. Chimandaka, afilaska machitiwa kuchuspaka, ubas waiungakunata tandachii.*

¹⁹ Chiuraka chi anjilka, kai alpapi tiaska ubaskunata machitiwa kuchuspa kuchuspa tandachirka. Chi ubaskunataka kapidirupimi churarka, kapingapa. Chi kapidiruka niraianmi Taita Diuspa tukui rabiawa churaska.

²⁰ Chi ubaskuna, puiblu kanchapimi kapii tukurka. Chi kapidirumandaka, iawarmi llugsirka. Chi iawarka, kaballukunapa simipi churaska prinu awakamami jundarka. Kimsa patsa kilumitrukamami chi iawar iakusina kalpakurka.

15

Kanchis anjilkuna, iapa sinchi llakii charinakuskamanda

¹ Chiuramandaka, sug iapa ujnailla manchangasina siñaltami sug luarmanda kawarkani. Kanchis anjilkunaka, sug sug iapa sinchi llakiimi charinakurka. Chi llakiikuna anjilkuna runakunapagma kachamuskawaka, Taita Dius pasinsiarin-gapami ka.

² Ninawa kristalwa chapuska atun kuchasina rigchatapasmi kawarkani. Chi kucha ladullapika, manchangasina kukuta mitikuchigkunami Taita Dius arpa iukachiskakunata charispa saianakurka. Taita Dius karaska iuiaiwa mana saki-rirkakuna, kukupa imajinta muchangapa i paipa suti numiru willaraiaska siñalta chaskingapa.

---

* **14:18** Chi ubaskunaka, mana alli rurag runakunami niraiankuna.

³ Paikunaka, Moisés suti Taita Diuspa lutrin-sinapa kantu i Taita Diuspa Ubijapa kantumi kantanakurka, kasa nispa:

—Tukui pudig atun Taita Diusmi kangi.

Kam tukui ima ruraskakunaka
ipa suma achalai ujnangasinami kankuna.

Tukui alpapi mandagkunamanda mas atun
mandagmi kangi.

Kam tukuipi sutipa kaskata
allilla ruraskami kapungi.

⁴ Kam tukuipi mas alli atun Taita Diusllami kangi.
Chimandaka tukui runakunami,
kamta suma manchaiwa iuiarispá,
mas suma atuniachinakunga.

Kam imasa chaiaskasina justisiai ruragsamug-
mandami
tukui alpanigmanda runakuna,
chasa kawaspaka, samuspa,
kamta kunguringapa kankuna.

⁵ Chiuramandaka, suma luarpi Diuspa atun
wasimanda pungu paskaraiaskatami kawarkani.
Chi ukupika, sug linsu wasisinami kawariwarka.
Chipi, Taita Dius kikin kaugsadirumi niraiá.

⁶ Chi ukumandaka, chi kanchis anjilkuna, sug
sug ipa sinchi llakii charinakuskami llugsimur-
kakuna. Chi anjilkunaka, linsu katanga suma
punchallami churariska karkakuna. Paikunapa
pichupika, kuri siñidurmi chumbilliska karka-
kuna.

⁷ Chi chusku animalsina rigchakuna sugka,
chi kanchis anjilkunata sug sug kuri kupatami
kuarka. Chi kupakunapika, Taita Dius diltudupa

imaurapas kaugsagpa rabiarispa llakiikunatami jundachiska tukugsamurka.

⁸ Chiuraka, tukui kikin suma ruraska atun Taita Diuspagmanda samukug kusnimi Diuspa atun wasi ukupi jundagsamurka. Chasawaka, ñi pipas mana pudirkakunachu chi ukuma iaikungapa, manara tukui chi kanchis anjilkuna iapa sinchi llakiikuna charinakuskata puchukankama.

16

Taita Dius iapa rabiariska kanchis kupapi llakiikuna tiaskamanda

¹ Chiuraka, Diuspa atun wasi ukunigmanda sinci kaparispa rimaitami uiarkani. Chi kanchis anjilkunata kasami nirka:

—Riichi. Taita Dius iapa rabiariska kanchis kupapi llakiikuna tiaskata alpama talligriichi.

² Chasa uiaspaka, sug anjilka, llugsimuspaka, paipa kupapi tiaskata alpamami talligsamurka. Chasawaka, maikan runakuna manchangasina kukupa silluta churaraiaskakunata i paipa imajinta muchaskakunata millangasina iapa nana chupukunami llugsirirkakunata.

³ Iskaima anjilka, paipa kupapi tiaskata lamar iakumami talligsamurka. Chiuraka, wañuskapa iawarsinami tukugsamurka. Chiwanka, tukui lamar iakupi tiaskakunami wañurkakuna.

⁴ Kimsama anjilka, paipa kupapi tiaskata iaku-kunama i iaku ñawikunapimi talligsamurka. Chikunapas iawarllatatami tukugsamurkakuna.

5 Chiuraka, iakuta kawag anjiltami uiarkani, kasa nigta:

—Tukuipi mas alli Taitiku,
ñugpamandata karkangi
i kunaura imaurapasmí chasalla kangi.
Kam tukuipi chasa justisiai ruragmandami
tukuipi allilla kangi.

6 Chi justisiai tukugkunami,
kammandalla kaugsagkunata
i Santu Ispirituwa rimagkunata wañuchispa,
paikunapa iawarta icharkakuna.
Chasa ruragkunamandami
iawar upiachirkangi.

Chimandami paikunata chasa chaiarka chaskin-gapakuna.

7 Altarnigmandaka, kasa rimaipas uiariwarka:
—Ari, tukui pudig atun Taita Dius, kam chasa
ruraspaka, sutipami tukuipi alli justisiai rurarkangi.

8 Chuskuma anjilka, paipa kupapi tiaskata indimami talligrirka. Chiuraka, indi kallarirka, tukui runakunata rupachingapa.

9 Chi indi rupachiskawaka, runakunapa aichakunaka rupaspami iapa llakingasina kusarinakurka. Chasa rupachikugpipas, mana pandariikunata sakirkakunachu. Mana Taita Diuswa tukuspa, paita suma atuniachirkakunachu. Chasapaka, pai Taita Dius chi llakiikunata kachamui pudigmandaka, paitami kaminakurka.

10 Pichkama anjilka, paipa kupapi tiaskata chi manchangasina kukupa mandaspa tiaridirupimi

talligsamurka. Talliglapika, chi kuku mandakuska alpapika iana tutami tukugsamurka. Chasa tukugsamuura, tukui runakunaka dinanai kallutami kanirinakurka.

¹¹ Chasa tukugsamugpipas, pandariikunata mana sakirkakunachu. Paikunapa nanai i chupukunawa kaspapas, Taita Dius suma luarpi kagtami kaminakurka.

¹² Sugtama anjilka, paipa kupapi tiaskata Eufrates suti atun iakupimi talligsamurka. Chiuraka, chi iaku tustagsamurka. Chasaka, indi llugsidirunigmanda atun mandagkunata sakirka ialingapa.

¹³ Kasapasmi kawarkani. Amarun kukupa simimanda, manchangasina kukupa simimanda i kuku wairawa llullaspa rimagpa simimandapas, tukui chi kimsakunapa simimandaka sug sug sapusina rigcha kuku wairakunami llugsirirkakuna.

¹⁴ Chi kuku wairakunaka, mana pipas ruranaga pudiskasinami kawachinakurka. Kai tukui alpapi mandagkunata tandachingapami llugsirirkakuna; chasaka, tukui pudig Taita Diuspa atun puncha chaimuuraka, paiwa wañuchinakungapa iuiaiwa.

¹⁵ Iaia Jesús, kasami ni:

—Uiamuichi. Nukaka, sug sisaisina mana iuiakuurami samungapa kani. Maikanpas suma katanga churariska rigcharaiagsina suiawankugka, Taita Diuspa iapa kuiaskami kapuankangichi. Chasaka, chi puncha mana llatansina pingaipa kankangichichu.

16 Chi kuku wairakunaka, hebreo rimaiwa Ar-majedón suti pambapimi mandagkunata tanda-chirkakunata.

17 Kanchisma anjilka, paipa kupapi tiaskata wairapimi talligsamurka. Chiuraka, Diuspa atun wasi ukupi mandag tiaridirunigmandami sinchi rimaiwa uiarigsamurka, kasa nispa:

—Tukui imasa niraiaskasinami tukug-samurka—.

18 Chasa niuraka, rilampa kawarispa, iapa sin-chi rimai i triwinu uiariura, tukui alpa kuiurispa timburigsamurka. Kai alpapi runakuna tiask-uramandata, mana imaurapas chasa kuiurispa timburii tiarkachu.

19 Chiwanka chi atun puiblu, kimsamami partirigsamurka. Chasallata, kai alpapi tiaska tukui puiblukunapasmi dirumbagsamurkakuna. Chasami Taita Dius, Babilonia suti atun puiblu iapa pandariikuna iukagmanda, chasa iuiarispa, kikin iapa rabiarispa llakiwa kupapi binuta upiachigsina rurarka.

20 Chasa tukuuraka, tukui islakuna i atun filu-kunapasmi chingarirkakuna.

21 Iapa atun granisukuna, awanigmanda tukui runakunapi urmagsamurkakuna. Chi granisukunaka, kimsa arubasinami llasarkakuna. Chasa llakii askurinti manchangasina tukugpipas, runakunaka Taita Diusta kamiillami apanakurka.

17

*Karisapa warmisina atun puibluta justisiai
tukuskamanda*

1 Chiuramandaka, chi kanchis anjilkuna kupa charinakugpura sug rimawagsamurka, kasa niwaspa:

—Samui. Kawachisakimi, chi karisapa atun warmisina atun iakukuna patapi tiakuskasinata imasa justisiai tukungapa kagta.

2 Alpapi atun mandagkunaka, paiwa pandariikunami rurarkakuna. Alpapi kaugsagkunapas, paipa binuta machagtami upiagsina ruraspa, paiwa tukui mana allillata rurarkakuna.

3 Chasa niwaspaka, muskui ukupisina chusa sitaska alpamami apawarka. Chipika sug warmi manchangasina puka kukupi tiakugtami kawarkani. Chi kukupika, Taita Diusta kamispa rimai-kunallami willaraiarka. Chi kuku karkami kanchis umaiug i chunga kachuiug.

4 Chi warmika, pichi i puka katangakunami churaraiarka. Kuri, pirlakuna i sug rigcha sug rigcha iapa bali uchullita rumikunawami allichiriska karka. Paipa makipika, sug kurita ruraska kupami charikurka. Chi kupapika, karikunawa pandariska i paipa iapa millai jiru iuiaikunata jundachiskasinami kapurka.

5 Paipa printipika, sug mana pipas iachangasina sutimi willaraiarka. Kasami suti niraiá: “Nuka, Babilonia suti iapa atun puiblumi kani. Tukui karisapa warmikunapa mamami niraiani. Tukui sug rigcha mana allilla ruraikuna alpapi tiaskakunapa mamapasmai kani”.

6 Chiuramandaka, chi warmita kawaspa, uiariwagsamurkami, Taita Diuspalla kagkunata i Jesusmanda willagkunata wañuchispa,

paikunapa iawarta upiaspa machaskasina kagta.
Paita kawaspaka, iapa mancharirkani.

⁷ Chi anjilka niwarka:

—¿Imapatak mancharingi? Chi warmi kanchis umaiug chunga kachuiug atun kukupi tiakuska i kikin kuku ima niraiaskakunatami willangapa kaiki.

⁸ Chi kukuta muskui ukupi kam kawaskaka, ñugpatami kaugsarka; kunaura mana tianchu. Mana tiagpipas, ikutimi alpa ukunigmanda llugsimungapa ka, diltudupa manara wañuchii tukugpi. Chi kuku ñugpata kaugsaska, kunaura mana tiaska ikuti samugta kawaspaka, kai alpapi kaugsagkuna, achkakuna iapa mancharispami Kawangapa kankuna. Chasa mancharigkunapaka, kikinpa sutikuna kai alpa wiñachiskauramanda suma luarpi kaugsagringapa willaraiaska librupi manima willaraiangapa ka.

⁹ —Alli iuiai iukagkunami kaita iachangapa kangichi. Chi kanchis umakunaka, kanchis lumakunami niraiá. Chi lumakunapimi chi warmi niraiaska tiaku.

¹⁰ Chi umakunaka, kanchis atun mandagkunapasi niraiankuna. Chi kanchis mandagkunamandaka, pichkakuna ñami wañurkakuna. Sugka, kunaurami mandaku. Ikuti sugka manara samunchu. Pai mandai kallariuraka, pai mandakuska mana iapa unaiangapa kanchu.

¹¹ Chi ñugpata kaugsaska atun kukuka, kunauraka manima ña tia; chika, chi kanchis mandapuramanda kaspa, ikutimi kawarigsamunga-

pa ka pusagma. Paimi diltudupa wañuchii tukungapa ka.

12 —Chi chunga kachuta kawarkangi; chikunaka, chunga atun mandagkunami niraiankuna. Chi mandagkunaka, manara mandangapa kallarinkunachu. Paikunaka, sug ratullami chi manchangasina kukuwa sugllapi mandangapa kankuna.

13 Chi chunga mandagkunaka, suglla iuiaiwami tukungapa kankuna. Paikunapa mandaitaka chi manchangasina kukutami kuangapa kankuna, pai mandai iukangapa.

14 Paikunaka, Taita Diuspa Ubija sutiwami makanakungapa kankuna. Chi Ubija sutika, iaikunapa iaia i mandagkunatapas tukuita mandag kaspa, chiwami tukui kukuwa kaskakunata mitikuchingapa ka. Taita Dius agllaspa kaiaska paita mana sakispalla kagkunami chi Ubija sutiwa sugllapi mitikuchingapa kankuna.

15 Kasapasmai anjil niwarka:

—Iakukuna patapi karisapa warmisina tiakugta kawarkangi; chi iakukunaka niraianmi tukui puiblukuna, tukui alpamanda runakuna i tukuinig-manda sug rigcha sug rigcha rimatkuna.

16 —Chi chunga kachu atun kukupi tiaskata kawarkangi; chikunaka niraianmi karisapa warmisinawa rabiaringga kagkuna. Rabiarispaka, chi warmisinata ima iukaskata kichuspa, katanga pariju lluspichigsina ruraspami sitangapa kankuna. Paipa aichatapasmai mikugsina rurangapa kankuna. Nispaka, tukuimi rupachingapa kankuna.

17 Taita Diusmi paikunata chasa iuiaikuna kachamurka, pai kikin imasa munaskasina paikuna rurangapa. Paimi chi mandagkunata iuiaichirka, suglla iuiaiwa tukuspa, chi kukuta mandai kuangapa; chasaka, Taita Dius kikin imasa pai rimaskasina tukugsamungapa.

18 —Chi warmita kam kawarkangi; chika niraianmi atun puiblu tukui alpapi atun mandagkunata mandag.

18

Babilonia atun puiblu justisiai tukuskamanda

1 Chiuramandaka sug iapa iacha anjil, suma luarmanda uraikumukugtami kawarkani. Paipa suma punchaiachiiwaka kai alpa mas punchami kawarigsamurka.

2 Chi anjilka, sinchi rimaiwa kaparirka, kasa nispa:

—Babilonia suti atun puibluka ñami urmarka;
ñami urmarka.

Tukui sug rigcha sug rigcha millangasina kuku waira kaugsadirumi
chi atun puiblu tukugsamurka.

Chillapita, tukui millangasina kuku piskukuna
kaugsadirupasmi tukugsamurka.

3 Chi puiblupimi tukui alpamanda kaugsag-kunaka,
paiwa binuta machagta upiagsina ruraspa,
tukui jiru pandariikunata ruraspa kaugsarkakuna.

Kai alpapi atun mandagkunapas,
paiwami iapa pandarii rurarkakuna.
Chi puiblu iapa iukag kaskamanda,

kai alpapi randispa katuspa purigkunapas,
 pai iapa ima munaska katui tiaskakunawami
 iapa iukag tukuska karkakuna.

⁴ Chiuramandaka, sug rimai suma luarnig-
 manda uiariwarka, kasa nispa:
 —Nuka agllaska runakuna,
 chi puiblumanda llugsiiichi.
 Chasaka kamkuna,
 chi puiblumanda pandariikunapi
 mana urmankangichichu.
 Llugsigpikunaka,
 chi puiblupi iapa sinchi llakiikuna chaiangapa
 kaskapas
 mana kamkunata chaiangachu.

⁵ Chi puiblumanda pandariikunaka,
 iapa achkami mirarka.
 Chiwanka Taita Diuska,
 chi pandariikunata mana kungaringapa kanchu.

⁶ Imasami sugkunata mana allilla rurarka:
 kamkunapas chasallata
 chaugpi iapawa paita kutichiichi.
 Pai imasa mana allilla ruraskata iskaima randi-
 chiichi.
 Imasami sugkunata llakiikuna upiachigsina ru-
 rarka:
 chasallata paita iskaima mas timburiskata karai-
 chi.

⁷ Imasami iapa iukag tukuspa,
 sugkunata unžarka:
 chasallata paitapas unžaspa
 llakichispa nanachiichi.
 Paipa iuiailapimi kasa iuiá:
 “Nukami kani tukuikunata mandaspa tiakug.

Mana kusaiug warmisinaka
mana kaugsakunichu.

Ima llakiikunapas manima iukangapa kanichu".

⁸ Chasa iuiakugpipas,
suglla punchapimi
kasa paita samungapa ka:
sinchi llakii,
iarkai i wañuipas.

Ninawapasmi
rupachii tukungapa ka.
Tukui pudig atun Taita Dius kikinmi
chi puibluta justisiagsamurka.

⁹ Kai alpapi atun mandagkuna, chi puiblu-
wa iapa pandarispa imasa munaskasina iapa
iukag tukuskakuna, chi mandagkunaka, chi pui-
blu rupakuskata, nina sindi kusni puiuiakuskata
kawaspaka, iapa atun llakiwami wakaspa kanga-
pa kankuna.

¹⁰ Iapa manchaiwami chi llakiikunata karu-
mandalla kawanakungapa kankuna, kasa nispa:
—¡Ai, ai, tukui pudig atun puiblu Babiloniami kar-
kangi!

Suglla urallapimi
diltudupa llakingasina
justisiai tukurkangi.

¹¹ Kai alpapi randispa katuspa purigkunapasmí
chi puiblumanda iapa llakirispa wakangapa kan-
kuna. Kunauramandaka, ñi pipas mana tiangapa
kankunachu, paikuna ima katungapa apamuna-
kuskata randingapa.

¹² Kasami apadur karkakuna: kuri, kulki, pirla
i sug rigcha iapa bali uchullita rumikuna, sida,
pichi, puka i sug rigcha iapa suma linukuna, tukui

sug rigcha sug rigcha suma asna kaspikuna, marfilta ruraskakuna, iapa bali kaspikuna, brunsi, iru, marmul suti iura rumi,

¹³ kanila, miski suma asnai asnarikuna, mira suti i sug rigcha asna kupalkuna, suma asnaichiridiru tugtu iakukuna, binu, asiti, arina, trigu, aparichidiru animalkuna, ubijakuna, kaballukuna, kaballukuna aliudiru augtukuna i randispa i katudiru runakuna.

¹⁴ Chi puibluta ningapami kankuna:
—Sachakunamanda iapa miski muiukuna chituku munadur karkangi; chikunaka ñami tukuripurkangi. Kam sumaglla allichirispa churaridirukuna, suma mikui mikuspa kuntintulla kadiru, tukui chikunami puchukaripurkangi. Tukui ima iukaska, mana mas kawangapa kangi-chu.

¹⁵ Imasami randispa katuspa purirkakuna; chasawaka, iapa iukag tukurkakuna; chasa puibluta kawaspa, iapa manchaiwami llakispa, karumandalla kawanakungapa kankuna. Iapa atun llakiwa wakaspa kaparingapami kankuna, kasa nispa:

¹⁶ —¡Ai, ai, chituku atun puiblumi karkangi! Pichi, puka i sug rigcha sug rigcha iapa suma linsu katanga churariska warmisinami rigchakurkangi. Kuri, pirla i sug rigcha sug rigcha iapa bali uchullita rumikunawa allichiriskami karkangi.
¹⁷ Chituku iapa iukaikunapas, mana unaillami tukuripurkangi.

Chasallata tukui barkukunata mandagkuna, iaku pata pata rigsispas purichigkuna, barkukunapi trabajagkuna i tukui lamar iakupi chalwaspa purigkuna, chi tukuikunami karumandalla kawanakurka.

¹⁸ Chi puiblu rupakuskata, kusni nina sindi puiuiakuskata kawaspaka, kaparirkakuna:

—¿Maikan puibuslik tia; kam atun puiblu puchukarikungi: chasa?

¹⁹ Chasa kaparispana, dillakii alpa ñutuchispa, umapi tallirirkakuna. Iapa atun llakiwa wakaspaka, kasapasmu kaparirkakuna:

—¡Ai, ai! Kai atun puiblupi iapa iukaiwaka, tukui barku iukagkunapasmu iapa iukag tukugsamurkanchi.

Tukui ima iukai tiaska, mana unaillami puchukarigsamurka.

²⁰ Ikuti kamkuna Taita Diusmandalla suma kaugsagkuna,

pai kikin agllaska runakuna i Santu Ispirituwa rimagkunaka, sumaglla alli iuiachiriilla sug luarpi kaichi, chi puiblu puchukariskamanda. Taita Diuska, ñami kamkunamanda allilla justisiai ruragsamurka.

²¹ Chiuramandaka sug iapa iacha anjilka, atun kutangasina rumita atarichispa, lamar iakuma sitamurka, kasa nispa:

—Kasami Babilonia atun puiblupas diulpilla sitai tukungapa ka.

Chiuramandaka, mana mas kawaringapa kan-chu.

²² Mana mas, kamba ñambikunapika,
arpa, flaugta i bututu
uiaringapa kankunachu.

Ñi maikan ima ruraikuna ruradurkunapas,
kamba puiblupi mana mas kawaringapa kan-kunachu.

Ñi maikan rumipi kutagkunapas
mana mas uiaringapa kankunachu.

²³ Ñi ima punchaiachidirupas
mana mas punchaiachingapa tiangapa kanchu.
Mana mas kasaraipi kusikuchinakui atun pun-chasina tiangapa kanchu.

Kambagpi randispa katuspa purigkunaka,
kai alpapi iapa pudigkunami karkakuna.

Kai alpapi kaugsanakuskata,
tukuikunatami kamba jiru iachaiwa llullachig-samurkangi.

²⁴ Santu Ispirituwa rimagkuna, Taita Dius-mandalla suma kaugsagkuna i sugkuna kai alpapi wañuchii tukuskakunapas, tukui chi runakunapa iawarpas chi puiblupimi kawarirka.

19

¹ Chiuramandaka, iapa achka runakuna sinchi rimaiwa suma luarpi kaparinakuskatami uiarkani. Kasami ninakurka:

—Nukanchipa atun Taita Diusta
iapa suma atuniachisunchi.

Paimi suma atun tukui pudig kispichig ka.

² Paimi tukuipi allilla justisiai sutipa rurá.
Chi karisapa atun warmisina kag,

tukui kai alpamanda runakunata
 atun pandariikunapi
 urmachispa wagllichirka.
 Chimandami paita justisiai ruragsamurka.
 Chi warmisina kag,
 Taita Diuspa lutrinsinakunata wañuchiska-
 mandami
 paita chasa justisiai rurarka.

³ Iskaima ikuti kaparigsamurkakuna, kasa nispa:

—Atun Taita Diusta iapa suma atuniachisunchi. Chi puiblu rupakuska nina sindi kusnika, mana sakispallami puiuakungapa ka, maituku waranga waranga watakuna ialigpipas.

⁴ Chiura chi iskai chunga chusku iacha taitakuna i chusku animalsina rigchakunaka, mandag tiaridirupi tiakug Taita Diuspa chaki ladu kumurispa, kungurirkakuna, kasa nispa:

—Chasa kachu. Atun Taita Diusta iapa suma atuniachisunchi.

⁵ Chiuraka, chi tiaridirunigmandaka sug rimai uiariwarka, kasa nispa:

—Nukanchipa Taita Diuspa lutrinsinakuna, paita suma kuiaspa manchaiwa kagkuna, uchullakuna i atunkunapas, tukuikuna suma paita atuniachiichi.

Taita Diuspa Ubija suti kasarai punchamanda

⁶ Iapa achka runakuna rimanakugsinami uiarkani. Atun iaku tallirispa rikugsina i sinchi triwinusinapasmi uiariwarka. Kasami ninakurka:

—Nukanchipa tukui pudig atun Taita Dius, paipa suma mandaiwami ña kallarirka.

Chimandaka, paita iapa suma atuniachisunchi.

⁷ Sumaglla alli iuiachiriwi kuntintarisunchi.

Paita iapa suma atuniachisunchi.

Taita Diuspa Ubija suti kasarai punchaka
ñami chaimurka.

Paipa warmi tukungapa kagpas
ñami allichiriska ka.

⁸ Ñami paipa warmi tukungapa kagta lisinsia
kuarka,

ñi imapi mana mapa suma puncha katangata
churaringapa—.

Chi suma katangakunaka, Taita Diusmandalla
suma kaugsagkuna imapipas allilla ruraskakuna-
mi niraiá.

⁹ Chiuraka, anjilka niwarka:

—Kasa iskribii. Maikanpas Taita Diuspa Ubija
suti kasaraska budama kunbidai tukuskakunaka,
Taita Diuspa iapa kuiaskami kankuna.

Kasapasmí niwarka:

—Chikunaka, kikin Taita Dius rimaska, tukui
sutipami ka.

¹⁰ Chasa niwauraka, anjilpa chakipi kungurir-
kani, paita ningapa: “Iapa allimi kangí”. Chi-
uraka, paika niwarka:

—Mana chasa rurakui. Nukaka, kamsina i
kamba waugkikunasina, Jesuspa alli willaikunata
suma charirigunasina, Taita Diuspa
lutrinsinallatatami kani. Taita Diusllatami
kungurii iukangi—. Jesuspa willaikunawami
Santu Ispirituwa rimagkunata suma iuiachii
tukunkuna.

Iura kaballupi tiakuskamanda

¹¹ Chiuramandaka, suma luar paskaskasinami kawariwarka. Chipika, sug iura kaballumi kawariwarka. Kaballupi tiakugka suti kanmi: “Sutipa tukui ima niskata allilla rurag”. Tukuipimi imasa chaiaskasina justisiá. Wañuchinakungapa chaiaura, allillapami rurá.

¹² Paipa ñawi murukunaka, nina sindisinami punchaiakurka. Paipa umapika, achka llaugtukunasinami churaraiarka. Chi llaugtukunapika, sug sutimi willaraiarka. Chi sutitaka, paillami iachá ima niraiagta.

¹³ Iawarwa tiñiriska katangami churaraiarka. Paipa sutika kanmi: “Diuspa Rimai”.

¹⁴ Suma luarpi kaugsag suldadukunaka, iura kaballupi tiarispami paita katiraiarkakuna. Chi suldadukunaka, mana mapa, suma iura linsu katangakunami churaraiarkakuna.

¹⁵ Chi mandagpa simimandaka afilaska largu machitimi llugsiraiarka; chiwanka, kai alpapi kaugsanakuskata kuchungapakunata. Iru barawami iapa mandangapa kankunata. Ubaskunata chakiwa sinchi saruspa kapigsinami justisiai rurangapa kankunata. Tukui pudig Taita Dius iapa rabiarispa llakiwa kupapi jundachigsina ruraspa upiachingapami kankunata.

¹⁶ Paipa katangapi i paipa kungur awa ladu, kasami niraiarka: “Atun mandagkunapa mandag i iaia mandagkunapa iaia”.

¹⁷ Chiuramandaka, sug anjil indipi saiakuskata-mi kawarkani. Chi anjilkka, tukui gallinasukuna awapi bulanakuskata sinchi rimaiwa kaparispa, kasa nirka:

—Samuichi. Taita Dius achka mikui tiaskama tendarigsamuichi.

18 Chipika, atun mandagkuna, suldadukunata mandagkuna, iapa mana manchagkuna, kaballukuna i kaballupi tianakugkuna, patrunkuna i lutrinkunapas, uchullakuna i atunkunapas, chi tukuikunapa aichatami mikungapa kangichi.

19 Chiuraka, chi manchangasina kukuta i kai alpapi atun mandagkunata paikunapa suldadukunawantami kawarkani. Chikunaka tadariskami karkakuna, chi iura kaballupi tiakugwa paipa suldadukunawanta wañuchinakungapa.

20 Manchangasina kukuta i kuku wairawa llullaspa rimagtami sugllapi apii tukurkakuna. Chi llullaspa rimagmi manchangasina kukupa ñawipi mana imaurapas kawaskasinakunata ruradur karka. Chasakunawaka, chi kukupa sillu prinsaska churachiriskakunata i paipa imajinta muchagkunata llullachidur karka. Chi iskandikuna, asufri rupakuska atun nina ukuma kaugsa sitai tukurkakuna.

21 Tukui iskandita katiraiagkunaka, chi kaballupi tiakugpa simimanda largu machitiwami wañuchii tukurkakuna. Chi wañuchii tukuskunapa aichata, tukui gallinasukuna sagsagtami mikurkakuna.

20

Iaia kuku, diltudupa nina ukuma sitai tukuskamanda

¹ Chiuramandaka, sug anjil suma luarmanda uraikumukugtami kawarkani. Chi anjil, alpa ukunigmanda pusupa pungumanda llabi i atun kadi-napas chariskami uraikumukurka.

² Chi anjilka, chi iapa atun amarun kukutamí apigsamurka. Chi amarunka niraianmi unai ñugpamanda kuku kulibra, Satanás suti iaia kuku. Chi amarunta apispaka, waranga watapa kadinawami watarka.

³ Nispaka, jundu pusumami sitarka. Pusu punguta wichkaspa, sillaspa sakirka; chasaka, chi waranga wata ialinkama, kai alpapi kaug-sagkunata mana llullachigsamungapa. Waranga wata ialiuraka, ikutimi sug ratullaka kacharii tukungapa ka.

⁴ Achka mandag tiaridirukunatapasmi kawarkani. Chipi tianakugtaka, Taita Dius kuarkami, justisiai rurangapakuna. Sug runakunapa almakunatapasmi kawarkani. Chi runakunaka, Diuspa Rimaita mana sakispalla, Jesusmanda willag-kuna kagmandami kunga anchuchispa wañuchii tukurkakuna. Paikunaka, chi manchangasina kukuta i paipa imajinta mana muchangapa munarkakunachu. Chasallata, paipa prinsaska silluta printipi ñi makipi mana churachiringapa munarkakunachu. Chiwanka paikuna, kaugsarispa, waranga watami Cristowa mandag kangapa kankuna.

⁵ Paikunaka, ñugpa kaugsarigkunami kankuna. Chi waranga wata manara ialinkama, sug wañuskakunaka manara kaugsaringapa kankunachu.

⁶ Ñugpa kaugsarigkunaka, Taita Diuspa iapa kuiaskami kankuna; paipallami niraiankuna.

Paikunataka, parisma wañuika mana chaiangapa kankunatachu. Paikunaka, Taita Dius i Cristomanda sasirdutikunami kangapa kankuna. Waranga watami Cristowa mandagkuna kangapa kankuna.

⁷ Chi waranga wata ialiskauramandaka, iaia kukuka wichkaraiaaskamanda kachariimi tukungapa ka.

⁸ Llugsichii tukuspaka, kai tukui alpapi kaugsanakuskatami llullachigsamungapa ka. Gog i Magog suti alpakunapi mandagkunatami llullachigsamungapa ka. Nispaka, paikunapa suldadukunatami tandachingapa ka, Cristowa puchukanakungasina makanakungapa. Chi suldadukunaka, askurinti iapa achkami karkakuna, lamar iaku plaiakunapi arinasina; chiwanka, mana kuintangapa pudiringasina achka.

⁹ Chi kukuwa kag suldadukunaka, tukuinig-manda samuspaka, Taita Diusmandalla suma kaugsagkuna kaskata i pai kuiaska puiblutami muiuchigsamurkakuna. Chasa kauraka, awanig-manda ninami, urmamuspa, tukuikunata rupachispa puchukagsamurka.

¹⁰ Chi iaia kuku tukuikunata llullachigtaka asufri rupakuska atun nina ukumami sitai tukurka. Chipika, manchangasina kuku i kuku wairawa llullaspa rimagpas timpumi sitai tukuska karkakuna. Chi ukupi kaskakunaka, tuta i punchatukui llakii i nanaikunami iukangapa kankuna, maituku waranga waranga watakuna ialigpipas.

*Taita Diuspa atun mandag tiaridiru ñugpa ladu
justisiai tukuskakunamanda*

¹¹ Chiuramandaka, mandag tiaridirutami kawarkani; chika, iapa iura i atunmi karka. Chipika, Taita Diusmi tiakurka. Paipa ñawinigmändaka, kai alpa i sug luarka anchurispami tukurirkä, ñi maipipas mana mas kawaringapa.

¹² Atun i uchulla wañuskakuna, chi mandag tiaridirupa ñugpa ladu saianakugtami kawarkani. Chiuraka, sug librukunata paskarkakuna. Mai-kan suma luarpi kaugsa ringapa willaraiaska librutapäsmi paskarkakuna. Chi librukunapi imasa willaraiaskata kawaspami, allilla u mana allilla kaskata chi wañuskakunata justisiai rurai tukurkakuna.

¹³ Lamar iakupi wañuskakunata kutichimur-kami, chasallata kai alpapi pambaraiaskakunatapas. Tukuikunatami justisiai chaiarkakunata. Chasaka tukuikuna, imasa allilla ruraskakunawa u mana allilla ruraskakunawami justisiai tukurkakuna.

¹⁴ Justisiai ruraskauramandaka, kikin wañuitamি rupakuska atun nina ukuma sitai tukurka. Chi nina rupakuskaka niraijanmi diltudupa parisma wañui luar.

¹⁵ Maikanpa suti kaugsangapa willaraiaska librupi mana taririgpika, paikunatapasmi chi ukuma sitai tukungapa kankuna.

21

Sug luar i kai alpa luar, musu kaskamanda

¹ Chiuramandaka, musu sug luar, chasallata musu alpami kawarkani. Ñugpa sug luar i ñugpa

alpapas puchukariskami karka. Lamar iakupas ña mana mas kawariwarkachu.

² Sug atun suma puiblu, Taita Diuspalla kag musu Jerusalén niraiaskatami kawarkani. Chi puibluka, suma luarmanda, Taita Diuspagmanda-mi uraikumukurka. Imasami warmi tukungapa kag, sumaglla allichiriska ka, kusawa sugllapi tukungapa: chasallatami allichiriska karka.

³ Mandag tiaridirunigmanda sinchi rimai uiari-warka, kasa niwaspa:

—Kawai. Kaika, Taita Dius runakunawa kaug-sadirumi chaimurka. Paikunawami kaugsangapa ka. Chi runakunaka, paipallami kangapa kan-kuna. Taita Dius kikinmi paikunawa kangapa ka.

⁴ Paikunapa tukui wikimi ñawimanda tustachingapa ka. Mana mas tiangapa kanchu wañui, ñi wakai, ñi llakiwa kaparíi ñi nanai. Tukui ima ñugpata tiaskakuna ñami puchukarirka.

⁵ Chiuraka, mandag tiaridirupi tiakugka nirka:

—Kawai. Nuka, tukuimi musuiachikuni—. Kasapasmí niwarka— Iskribii: chi rimaikunaka sutipa kaskatami nini. Tukui nuka niskami tukugsamungapa ka.

⁶ Kasapasmí niwarka:

—Tukui imasa niraiaskasinami tukugsamurka. Litrapi A kallarigsina i Z puchukagsina, chasallata nukami kani kallarig i puchukag. Maikan iaku-naiai iukaskataka karangapami kani, suma kaugsai karadiru iaku ñawimanda mana randispalla upiangapa.

⁷ Mana alli ruraikunata binsigtami chasa karangapa kani. Nukaka, paipa Taita Diusmi kangapa kani. Paika, nukapa wambrami niraiangapa ka.

⁸ Ikuti maikanpas nukata kungariwaspa mana uiawagkuna, mana nukawa iuiariwagkuna, jiru millaita ruragkuna, wañuchigkuna, kari warmiwa pandarikuna, jiru iacha pukugkuna, ianga diuskunata kungurigkuna i tukui llullachigkuna, chikunataka chaianmi, asufri rupakuska atun nina ukuma sitai tukungapa. Chika, diltudupa parisma wañui luarmi niraiá.

Musu Jerusalén niraiaskamanda

⁹ Chiuramandaka, chi kanchis anjilkuna puchukangapa llakiikuna kupapi junda tiaskata chariska kagpura sugka, samuspaka, niwarka:

—Samui. Taita Diuspa Ubijapa warmi tukungapa kaskata kawachisaki.

¹⁰ Chasa niwaspaka, muskui ukupisina awa atun lumamami apawarka. Chimandaka, atun suma puiblu, Taita Diuspalla kag musu Jerusalén niraiaskatami kawachiwarka. Chi puibluka, suma luarmanda, Taita Diuspagmandami uraikumukurka.

¹¹ Chi puibluka, Taita Diuspa suma punchaiachiiwami punchalla karka; iapa bali rumisina, bidriusina, jaspe suti rumisina, chasa.

¹² Chi puiblu awa atun kincha muiuraiaskapika, chunga iskai pungumi iukarka. Tukui pungupimi sug sug anjil saianakurka. Chi pungukunapika, ñugpamanda achala taita Israelpa chunga iskai wambrakuna imasa suti kaskami sug sug pungupi willaraiarka.

¹³ Kasami tiarkakuna: kimsa pungu, indi llugsidiru ladu; sug kimsaka, alli maki ladu; sug kimsaka, indi chingaridiru ladu; sug kimsaka, lluki maki ladu.

¹⁴ Chi awa kincha muiuchiraiaskaka, chunga iskai atun rumikunapimi saiachiska karka. Chi rumikunapika, Taita Diuspa Ubijapa chunga iskai agllaska runakuna imasa suti kaskami sug sug rumipi willaraiarka.

¹⁵ Nukawa rimakug anjilka, kurita ruraska tupumi charikurka; chiwanka, chi atun pui-bluta, pungukunata i awa kincha muiuchiraiaskata tupungapa.

¹⁶ Chi puibluka, chuskundima larguma i anchuma chasallata iwallami tupu iukarka. Anjil tupuuraka, iskai waranga iskai patsa kilumitrumi iukarka. Larguma, awama, anchuma, chasallata-mi tukuima tupuraiarka.

¹⁷ Awa kincha muiuchiraiaskatapasmi anjil tupurka. Runakuna tupudiruwaka iskai chunga iskai brasasinami awama iukarka.

¹⁸ Chi awa kinchaka, jaspe suti iapa suma rumiwami ruraska karka. Chi atun puibluka, mai-laska bidriusina puncha kurillawa ruraskami karka.

¹⁹ Awa kincha kallariipi churaska, chi atun rumikunaka karkakunami sug rigcha sug rigcha iapa bali rumikunawa sumaiachiska.

Sug rumika, jaspe sutiwami sumaiachiska karka;

iskaimaka, zafiro sutiwa;

kimsamaka, ágata sutiwa;

chuskumaka, esmeralda sutiwa;

²⁰ pichkamaka, ónise sutiwa;

sugtamaka, kornalina sutiwa;

kanchismaka, krisólito sutiwa;

pusagmaka, berilo sutiwa;

iskunmaka, topasio sutiwa;
 chungamaka, krisoprasa sutiwa;
 chunga sugmaka, jasinto sutiwa;
 chunga iskaimaka, amatista sutiwa.

21 Tukui chunga iskai pungukunaka, askurinti atun pirlallami karkakuna. Tukui pungukunaka, sug suglla pirlawami ruraska karka. Puiblu atun ñambika, bidriusina puncha kurillawami ruraska karka.

22 Chi puiblupi, Taita Diusta iuiaridiru wasi apartika mana kawariwarka. Chimandami chi puiblupi pudirí, tukui pudig atun Taita Diusta i paipa Ubijata maipipas kunguringapa.

23 Indi ñi killa mana ministinchu, chi puibluta punchaiachingapa. Taita Dius suma kawakuska-wami puncha ka. Paipa Ubijami tukui chipi punchaiachig niraiá.

24 Chi puiblupi punchaiakuskawami kai alpamanda kaugsagkunapas punchalla puringapa kankuna. Kai alpapi atun mandagkunaka, ima suma iukaskatami chi puibluma apangapa kankuna.

25 Punchakuna, chi puiblupika pungukuna pas-kaskallami kangapa kankuna. Chipika, mana tuta tiangapa kanchu.

26 Tukui kai alpapi kaugsagkunaka, paikunapa ima suma iukaikunata i iachaikunata chi puiblumami apangapa kankuna.

27 Maillallapas mapa niraiaskaka mana chipi iaikungapa kanchu. Jiru millaita ruragkuna, llullachispa kaugsagkuna, chikunapas mana iaikungapa pudingapa kankunachu. Runakuna kikinkunapa suti kaugsangapa willaraiaska librupi

tiaskakunallami chima iaikungapa kankuna. Chi librutaka, Taita Diuspa Ubijami chariku.

22

¹ Chiuramandaka chi anjilka, suma kaugsai karadiru atun iakutami kawachiwarka. Chi iakuka, sug bidriusina punchami karka. Taita Dius i paipa Ubijapa mandadirunigmandami chi iaku llugsimukurka.

² Chi puiblu atun ñambi chaugpipi i iaku pata patapas, chasallata kaugsai karadiru sachakunam wiñanakurka. Chi sachakunaka, killa killapimi mikui aparí. Chasaka, watapika chunga iskai biajimi aparí. Chi sacha pangakunaka, kai alpapi kaugsagkunamanda ambimi ka.

³ Ni ima maldisiskaka mana chipi tiangapa kanchu. Taita Dius i paipa Ubijapa mandadiruka, chi puiblupimi kangapa ka. Paipa lutrinsinakunaka ningapami kankuna: “Iapa allimi kangi”.

⁴ Paita ñawi ñawimi kawangapa kankuna. Paipa sutika, printipimi churaraiangapa kankuna.

⁵ Tutaka, chipi mana tiangapa kanchu. Chipi kaugsagkunaka, indi ni sug rigcha punchaiachidiru mana ministingapa kankunachu. Atun Taita Diusmi paikunata punchaiachig kangapa ka. Paikuna mandangapami kankuna, maituku waranga waranga watakuna ialigipas.

Jesucristo ña samungapa kaskamanda

⁶ Chiuramandaka, anjilka niwarka:

—Chi rimaikunaka sutipa kaskatami nini. Tukui nuka niskaka, chasami tukugsamungapa ka. Kikin atun Taita Dius, Santu Ispirituwa

rimagkunata iuiachigmi paipa anjilta kachamurka, paipa lutrinsinakunata ima mana unaillapi pasaringapa kaskata iuiachispa kawachingapa.

⁷ Iaia Jesusmi niku:

—Ñami samungapa kani. Santu Ispirituwa kai librupi willaraiaskata uiaspa, chasallata kaugsag-kunaka, Taita Diuspa iapa kuiaskami kapuankangichi.

⁸ Nuka Juanmi chasa uiarkani i kawarkani. Chasa uiaspa i kawaspaka, chi anjil kawachi-waska kagpa chakipi kungurirkani, paita ningapa: “Iapa allimi kangi”.

⁹ Chiura, paika niwarka:

—Mana chasa rurakui. Nukaka, kamsina, kamba waugkikunasina, Santu Ispirituwa rimag-kunasina i kai librupi willaraiaskata suma charirikunasina, Taita Diuspa lutrinsinallatatami kani. Taita Diusllatami kungurii iukangi.

¹⁰ Kasapasmi niwarka:

—Kai librupi ima Santu Ispirituwa willaraiaskata mana upalla kangi. Kam ima iachaskata willangi. Ñami chaiamuku, tukui ima niraiaskasina tukugsamungapa.

¹¹ Langa kawangi mana allilla ruragkunata i jiru millai ruragkunatapas; paikuna iachachukuna. Ikuti allilla ruragkunaka, chasallata sumaglla apanakungichi. Taita Diusmandalla suma kaugsagkunapas, paillawa iuanakungichi.

¹² Iaia Jesusmi niku:

—Ari, ñami samukuni. Tukuikuna allilla u mana allilla ruraskakunatami imasa chaiaskasina karagsamungapa kani.

13 Litrapi A kallarigsina i Z puchukagsina, chasallata nukami kani kallarig i puchukag.

14 —Maikanpas katangakunata Taita Diuspa Ubijapa iawarpi tagsagsina ruragkunaka, suma kaugsai karadiru sachamandata mikui pudingapami kangichi. Taita Diuspa iapa kuiaskami kangichi. Chasamanda kamkunaka, chi alli puiblu pungukunapi iaikungapapasmi pudingapa kangichi.

15 Ikuti maikanpas alkusina mana alli iuiaiwa kaugsagkuna, jiru iachaiwa pukugkuna, kari warmiwa pandarikuna, wañuchigkuna, ianga diuskunata kungurispa muchagkuna i llullaita munaspa llullachigkuna, chikunaka kanchapimi sakii tukungapa kankuna.

16 —Nuka Jesús, nukapa anjilta kacharkaikichitami, tukui nukawa tukuskakunata chasa willangapa. Nukami atun mandag Davidpa iawar kani. Lusiru istrillasinami kani.

17 Santu Ispíritu i Taita Diuspa Ubijapa warmika ninakumi:

—Samui.

Maikan uiagka niichi:

—Samui.

Maikan iakunaiai iukagkunaka, munaspaka samuichi, diltudupa kaugsai karadiru iakuta mana randispalla upiagsamungapa.

18 Santu Ispírituwa kai librupi willaraiaskata tukui uiagkunataka kasami nuka iuiachiikichita: maikan kai willaraiaskapi mas iapagpika, Taita Diuska kai librupi willaraiaska llakiikunatami paita kachamungapa ka.

19 Maikanpas kai librupi Santu Ispírituwa willaraiaskata anchuchigpika, Taita Diuska mana

sakingapa kanchu, diltudupa kaugsai karadiru sachamandata pai mikungapa. Chasaka, Taita Diuspalla kag puiblupi mana kaugsagringapa pudingapa kanchu. Chasamandami kai librupi willaraiá.

²⁰ Iaia Jesús, chasa willaspaka, nikumi:

—Ari. Nukaka ñami samukuni.

Chasa kachu. Samuilla, Iaia Jesús.

²¹ Iaia Jesuspa suma kuiaipi tukui paipalla kag-kunata charipuachu.

Kaipimi Taita Dius Rimaku New Testament in Inga

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inga

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Inga

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
[7cb53c42-7354-5f68-b71b-5115a92bd97a](#)